

Seslání Ducha svatého

Nastal den letnic a všichni byli společně pohromadě. Najednou se ozval z nebe hukot, jako když se přičene silný vítr, a naplnil celý dům, kde se zdržovali. A ukázaly se jim jazyky jako z ohně, rozdělily se a nad každým z nich se usadil jeden. Všichni byli naplněni Duchem svatým a začali mluvit cizími jazyky, jak jim Duch vnukal, aby promlouvali.

V Jeruzalémě bydleli zbožní židé ze všech možných národů pod nebem.

Když se ten zvuk ozval, hodné lidí se sběhlo a byli ohromeni, protože každý z nich je slyšel, jak mluví jeho vlastní řečí. Žasli, divili se a říkali: »Ti, co tak mluví, nejsou to Galilejci? Jak to tedy, že každý z nás slyší svou mateřštinu? My Partové, Médové, Elamité, obyvatelé Mezopotamie, Judska a Kapadokie, Pontu a Asie, Frýgie a Pamfýlie, Egypta a lybijského kraje u Kyreny, my, kteří jsme připutovali z Říma, židé i proselyté, Kréťané i Arabové: slyšíme, jak našimi jazyky hlásají velké Boží skutky.« Žasli pak všichni a divili se, jeden druhému říkajíce: »Co to znamená?« Ale jiní posměšně pravili: »Jsou plni sladkého vína.«

I vystoupil Petr s ostatními jedenácti a slavnostně promluvil k lidu:

»Židé a všichni jeruzalémští obyvatelé — pozorně vyslechněte mou řeč! Tito totiž nejsou, jak si vy myslíte, opilí, vždyť jsou teprve tři hodiny ráno. Naplnilo se však to, co předpověděl prorok Joel:

’I stane se v posledních dnech, praví Hospodin:

Vyleji ze svého Ducha na všechny lidi; i budou prorokovat vaši synové a vaše dcery, vaši jinoši budou vidět vidění a vaši starci budou mít sny. Ano i na své služebníky a služebnice vyleji v ony dny ze svého Ducha, i budou prorokovat.’

Bůh vám dal svědectví o Ježíši Nazaretském mocnými činy, divy a znameními, které, jak víte, konal Bůh skrze něho mezi vámi. A on byl vydán, jak to Bůh předem rozhodl a předpověděl, a vy jste ho rukama bezbožníků přibíli na kříž a zabili. Ale Bůh ho vzkřísil, zbavil bolesti smrti, protože nebylo možné, aby zůstal v její moci.«

Ti, kdo jeho slovo ochotně přijali, byli pokřtěni. A ten den se k nim přidalo na tři tisíce lidí.

Křesťané setrvali v apoštolském učení, v bratrském společenství, v lámání chleba a

v modlitbách. Všichni byli plni bázně, protože prostřednictvím apoštolů se dělo mnoho divů a znamení.

Všichni, kteří přijali víru, drželi pevně pohromadě a měli všechno společné. Prodávali všechnen svůj majetek a dělili ho mezi všechny, jak kdo potřeboval.

Každý den vytrvale a svorně přicházeli do chrámu, po domech lámali chléb a jedli pokrm v radosti a s upřímností srdce, chválili Boha a těšili se všeobecné oblibě.

A Pán rozmnožoval den co den počet povolanych ke spáse.

Petr uzdravuje chromého

Ve tři hodiny odpoledne, v hodinu určitou k modlitbě, šel Petr a Jan nahoru do chrámu. A právě tam přinášeli jednoho muže, chromého od narození. Den co den ho posazovali k chrámové bráně zvané Kránsná, aby prosil o almužnu ty, kdo přicházeli do chrámu.

Když viděl Petra a Jana, jak chtějí vejít do chrámu, prosil je o almužnu.

Petr s Janem se však na něj upřeně zadíval a vyzval ho: »Podívej se na nás!«

On tedy na ně pohleděl a čekal, že něco dostane.

Ale Petr řekl: »Stříbro ani zlato nemám. Ale co mám, to ti dám: Ve jménu Ježíše Krista Nazaretského — chod'!«

Vzal ho za pravou ruku a zdvihl ho.

V tom okamžiku mu vstoupila síla do nohou a do kotníků: vyskočil, postavil se a chodil.

Věšel s nimi do chrámu, chodil sem tam, poskakoval a chválil Boha.

Všechn lid ho viděl, jak chodí a chválí Boha. Poznali ho, že je to ten žebrák, co sedával u Krásné brány chrámu, a byli plni úžasu a jako bez sebe nad tím, co se s ním stalo.

Protože se uzdravený chromý držel Petra a Jana, v úžasu se k nim sběhl všechny lid do tak zvaného podloubí Salomounova. Když to Petr viděl, promluvil k lidu: »Izraelité, proč se tomu tak díváte, nebo co na nás tak hledíte, jako bychom to udělali my vlastní mocí nebo zbožností, že tenhle člověk chodí? To Bůh Abrahamův, Izákův a Jakubův, Bůh našich praotců oslavil svého služebníka Ježíše, kterého jste vy sice vydali a kterého jste se zřekli před Pilátem, ačkoli on rozhodl, že ho propustí. Vy však jste se zřekli Svatého a Spravedlivého, a vyprosili jste si milost pro vraha. Vůdce k životu jste dali zabít, ale Bůh ho vzkřísil z mrtvých, a my jsme toho svědky. A protože v něho věříme, dalo jeho jméno sílu tomuto člověku, kterého vidíte i znáte, a právě víra, která od něho pochází, úplně uzdravila tohoto nemocného před očima vás všech.«

Petr a Jan před veleradou

Zatímco Petr a Jan mluvili k lidu, přišli na ně kněží, velitel chrámové stráže a saduceové. Nelíbě nesli, že učí lid a hlásají, že v Ježíšovi je vzkříšení z mrtvých. Proto je dali zatknout a uvěznit do příštího dne, neboť už byl večer.

Tu jim Petr naplněn Duchem svatým, odpověděl: »Přední mužové a starší! Když se dnes musíme odpovídat z dobrého skutku na nemocném člověku, kým že byl uzdraven, tedy ať to víte vy všichni a celý izraelský národ: Ve jménu Ježíše Krista Nazaretského, kterého jste vy ukřižovali, ale kterého Bůh vzkřísil z mrtvých: skrze něho stojí tento člověk před vámi zdravý.

Když přední muži z lidu, starší a učitelé Zákona viděli Petrovu a Janovu odvahu a uvážili, že jsou to lidé neučení a prostí, divili se. Poznávali je, že bývali s Ježíšem; ale protože teď zároveň s nimi viděli toho uzdraveného člověka, neměli, co by proti tomu mohli říci.

Poručili jim proto, aby vyšli z velerady, a radili se mezi sebou: »Co máme dělat s těmito lidmi? Že se skrze ně stal zřejmý zázrak, je zjevné všem obyvatelům Jeruzaléma, a my to nemůžeme popřít. Aby se to však nerozneslo mezi lidem ještě více, pohrozíme jim, že v tom jménu už nesmějí k nikomu mluvit.«

Zavolali je tedy a zakázali jim, že vůbec ve jménu Ježíšově nesmějí kázat ani učit. Ale Petr a Jan jim na to řekli: »Sud'te sami, zdali je to před Bohem správné, abychom poslouchali více vás než Boha. Je přece nemožné, abychom nemluvili o tom, co jsme viděli a slyšeli.«

Oni jim znova pohrozili a propustili je, protože nemohli najít nic, zač by je potrestali — už kvůli lidu, neboť všichni velebili Boha za to, co se událo.

Počet věřících vzrůstá

Rukama apoštolů se dělo mezi lidem mnoho zázraků a divů. I vynášeli nemocné na ulice a kladli je na lůžka i nosítka, aby alespoň stín kolemjdoucího Petra zastínil někoho z nich. Do Jeruzaléma přicházelo také množství lidu z okolních měst a přinášeli nemocné a nečistými duchy sužované. Ti všichni byli uzdravováni.

Ale mnoho těch, kdo tu řeč uslyšeli, přijalo víru, takže počet mužů stoupl asi na pět tisíc.

Druhý den ráno se shromáždili v Jeruzalémě židovští přední mužové, starší a učitelé

Zákona. Byl tam i velekněz Annáš, Kaifáš, Jan, Alexandr a všichni ti, kteří byli z velekněžského rodu. Dali je předvést a začali je vyslýchat: »Čí mocí anebo čím jménem jste to dělali?«

Z ostatních však se nikdo neodvažoval připojit k nim; ale lid je velebil. Vždy více přibývalo Pánu věřících, množství mužů i žen.

Tehdy zasáhl velekněz a všichni jeho stoupenci, totiž saducejská strana. Byli plni žárlivosti, proto dali apoštoly zatknout a zavřít do veřejného žaláře.

Ale anděl Páně v noci dveře žaláře otevřel, vyvedl je ven a řekl: »Jděte, postavte se v chrámě a hlásejte lidu všechna ta slova života!«

Oni uposlechli, vešli časně ráno do chrámu a učili.

Zatím se dostavil velekněz a jeho stou-

penci. Svolali veleradu i všechny izraelské starší a poslali služebníky do žaláře, aby je přivedli. Když tam však služebníci přišli, ve vězení je nenalezli. Vrátili se tedy a hlásili: »Žalář jsme našli pečlivě uzavřený a stráž stát přede dveřmi, ale když jsme otevřeli, nenašli jsme uvnitř nikoho.«

Když velitel chrámové stráže a velekněz uslyšeli ta slova, byli na rozpacích, jak se to mohlo stát.

Tu kdosi přišel a hlásil jim: »Muži, které jste uvěznil, jsou v chrámu a učí lid!«

Odešel tedy velitel se svými lidmi a přivedli je, ale bez násilí. Měli totiž strach z lidu, že je bude kamenovat.

Boží slovo se šířilo stále víc a počet učedníků v Jeruzalémě velmi rostl. Také množství kněží poslechlo a přijalo víru.

Dvanáct apoštolů proto svolalo veškeré množství učedníků a řekli: »Nebylo by správné, abychom my zanedbávali Boží slovo a sloužili při stole. Proto, bratři, vyberte ze svého středu sedm mužů, kteří mají dobrou pověst a jsou plni Ducha a moudrosti, a my je ustanovíme pro tento úkol. My však se chceme nadále věnovat modlitbě a službě slova.«

Ten návrh se zalbil celému shromáždění. Vyvolili tedy Štěpána, muže plného víry a Ducha svatého, dále Filipa, Prochora, Nikanora, Timona, Parmena a Mikuláše, proselytu z Antiochie. Postavili je před apoštoly, a oni na ně za modlitby vložili ruce.

Žaloba proti Štěpánovi

Štěpán, plný milosti a síly, dělal mezi lidem veliké divy a znamení.

Ale tu zasáhli někteří z tak zvané synagogy propuštěnců s lidmi z Kyrény, Alexandrie, Kilikie a Ásie a začali se přít se Štěpánem. Nemohli však obstát před jeho moudrostí a Duchem, který z něho mluvil.

Navedli tedy některé lidi, aby vyprovádali: »Slyšeli jsme ho, jak mluví rouhavé řeči proti Mojžíšovi a proti Bohu.«

Tím rozbouřili lid, starší a učitele Zákona. Ti ho pak přepadli a násilím ho přivedli do velerady. Přivedli také nepravé svědky a ti vyprovádali: »Tehle člověk neustále vede řeči proti chrámu a proti Zákonu. Tak jsme ho slyšeli, že říká: Ježíš Nazaretský rozboří tento chrám a změní ustanovení, která máme od Mojžíše.«

Všichni, kdo seděli ve veleradě, upřeně se na něho podívali a viděli, že se jeho tvář podobá tváři anděla.

Štěpánova mučednická smrt

On však plný Ducha svatého, pohledl k nebi a spatřil Boží slávu a Ježíše, jak stojí po

Boží pravici. A zvolal: »Vidím nebesa otevřená a Syna člověka, jak stojí po Boží pravici!«

Oni se však dali do velkého křiku, zacpávali si uši a všichni se na něho zuřivě vrhli.

Pak ho vyhnali ven za město a začali ho kamenovat. Svědci si přitom složili svrchní šat k nohám jednoho mladého muže — jmenoval se Šavel.

Tak Štěpána kamenovali. A on se modlil: »Pane Ježíši, přijmi mého ducha!«

Klesl pak na kolena a hlasitě volal: »Pane, nepřičítej jim tento hřích.«

A po těch slovech skončil.

Šavel plně schvaloval, že ho zabili.

Šavlovo obrácení

Šavel stále ještě soptil hrozbami a hořel touhou zabít učedníky Páně. Přišel k veleknězi a vyžádal si od něho pověřující listy na synagogy v Damašku: najde-li tam některé stoupence toho vyznání, muže i ženy, aby je mohl přivést v poutech do Jeruzaléma.

Když byl na cestě a už se blížil k Damašku, tu ho náhle obklopilo světlo z nebe. Padl na zem a uslyšel, že k němu mluví nějaký hlas: »Šavle, Šavle, proč mě pronásleduješ?«

Zeptal se: »Kdo jsi, Pane?«

Ten odpověděl: »Já jsem Ježíš, kterého ty pronásleduješ. Ale vstaň a jdi do města. Tam ti bude řečeno, co máš dělat.« Muži, kteří s ním konali tu cestu, stáli neschopni slova. Slyšeli sice hlas, ale neviděli nikoho.

Šavel pak vstal ze země. Oči měl otevřené, ale nic neviděl.

Vzali ho proto za ruce a dovedli do Damašku.

A tři dni zůstal slepý a nic nejedl ani nepil.

V Damašku žil jeden učedník, jmenoval se Ananiáš. Pán k němu ve vidění promluvil: »Ananiáš!«

On odpověděl: »Prosím, Pane.«

Pán mu řekl: »Vstaň a jdi do ulice zvané Přímá a vyhledej tam v Judově domě muže,

který se jmenuje Šavel z Tarsu. Právě se modlí.«

Šavel uzřel ve vidění muže jménem Ananiáše, jak k němu vchází a vkládá na něho ruce, aby zase viděl.

Ananiáš odpověděl: »Pane, od mnoha lidí jsem slyšel, kolik zla způsobil právě tento člověk tvým věřícím v Jeruzalémě. I tady má od velebnější moc, aby dal spoutat všechny, kdo vyzývají tvé jméno.«

Ale Pán mu řekl: »Jen jdi. Neboť on je nástroj, který jsem si vyvolil, aby o mně donesl zvěst pohanům, králům a Izraelitům.

Já mu ovšem ukážu, jak mnoho musí pro mne vytrpět.«

Ananiáš tedy šel, vstoupil do toho domu a vložil na něho ruce se slovy: »Bratře Šavle, Pán mě poslal, Ježíš, který se ti ukázal na cestě sem. Máš zase nabyt zraku a dostat v plnosti Ducha svatého.«

V té chvíli jako by mu šupiny spadly s očí, zase viděl a hned se dal pokřtít. Potom pojezdil a vrátil se mu síly.

Pak pobyl nějaký čas s učedníky v Damašku. A hned začal v synagógách hlásat Ježíše, že je to Boží Syn.

Všichni, kdo ho slyšeli, žasli a řkali: »Což to není ten, který se snažil zničit v Jeruzalémě ty, kdo vyzývají toto jméno? A copak sem nepřišel právě na to, aby je v poutech odváděl k velebnějším?«

Šavel však vystupoval s rozhodností stále větší a přiváděl z míry židy v Damašku, když dokazoval, že Ježíš je Mesiáš.

Po mnoha dnech se uradili židé, že ho usmrtí; ale jejich úmysl byl oznámen Pavlovi. Ve dne v noci hlídali u bran aby ho usmrtili. Avšak učedníci propustili ho v noci, spustivše ho v koši po hradbách.

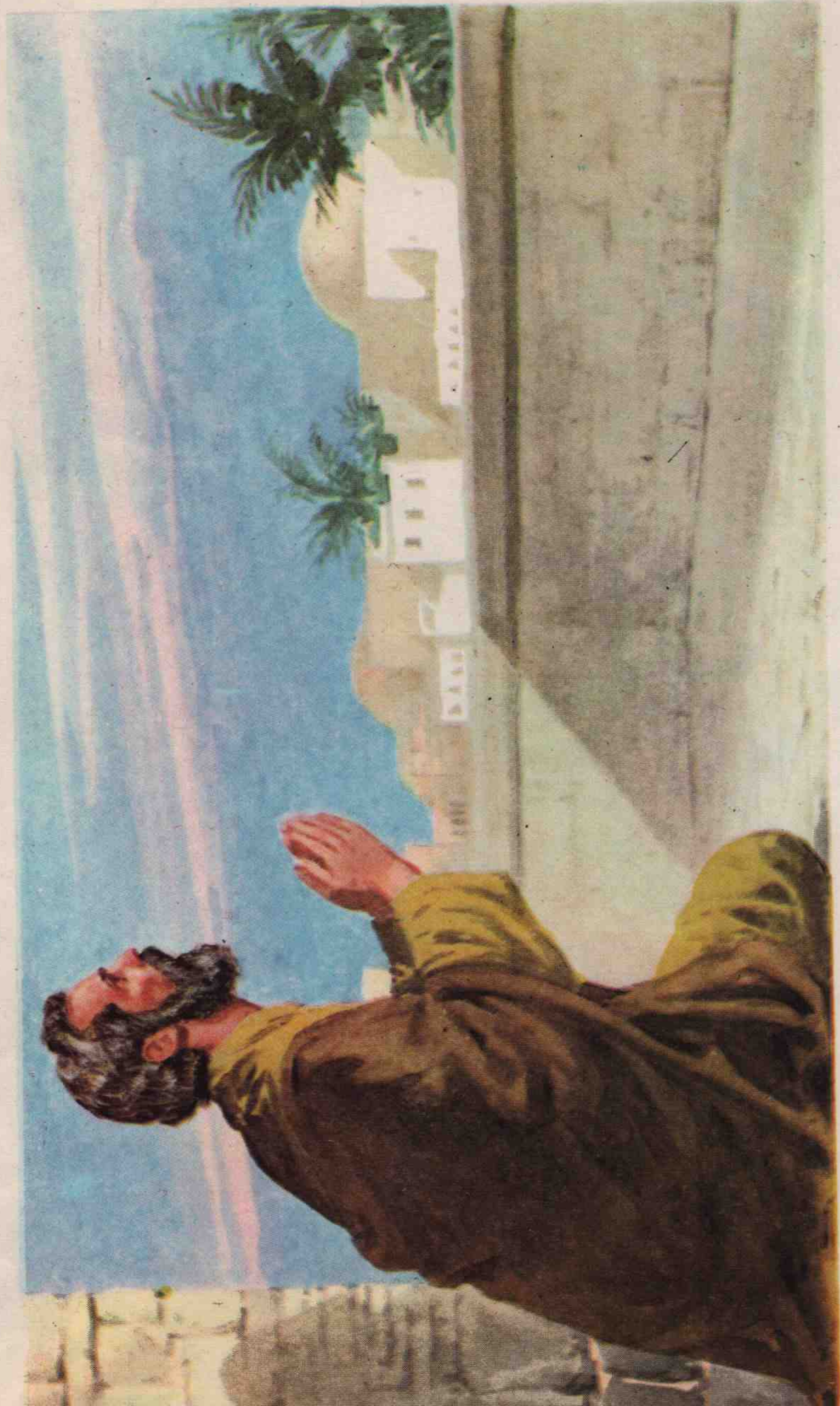
Pak přišel do Jeruzaléma a pokoušel se připojit k učedníkům, ale všichni se ho báli, poněvadž nevěřili, že je učedníkem.

Vidění setníka Kornelia

V Cesareji žil jeden muž jménem Kornelius, setník tak zvané italské čety. Žil s celým svým domem zbožně a bohabojně, dával lidu velké almužny a vždy se modlil k Bohu.

Ten viděl zřetelně u vidění asi kolem deváté hodiny denní, jak anděl Boží k němu

vchází a jak mu praví: »Kornelie!« On se pak naň podíval a uleknut řekl: »Co jest, pane?« I řekl mu: »Tvé modlitby a tvé almužny vstoupily na paměť před Bohem. Pošli nyní muže do Joppe a povolěj k sobě Šimona příjmením Petra! Je hostem u jakéhosi kože-luha Šimona, jenž má dům u moře. Ten ti poví, co máš učinit.«

Jakmile odešel anděl, který k němu mluvil, povolal dva ze svých služebníků a jednoho z božného vojína z těch, kteří mu byli podřízeni, a když jim všechno vyložil, poslal je do Joppe.

Vidění Petrovo

Druhého dne, když byli na cestě a přiblížovali se k městu, vystoupil Petr na střechu se pomodlit. Bylo to kolem hodiny šesté. Měl hlad a chtěl pojsť. Když mu něco chystali, dostal se do vytržení myslí. I uzřel nebe otevřené a jakousi schránu dolů se nasející jako veliké prostěradlo; byla

spouštěna za čtyři cípy s nebe na zem. V ní byli všichni čtvernožci a pozemští plazi a nebeští ptáci.

I zazněl k němu hlas: »Vstaň, Petře, zabíjej a jez!« Ale Petr řekl: »Ne, Pane, neboť nikdy jsem nejedl nic poskvrněného a nečistého!« A hlas opět k němu podruhé řekl: »Co Bůh prohlásil za čisté, ty nenazývej poskvrněným!«

To se stalo po třikrát, a hned nato byla schrána vzata do nebe.

Zatím co byl Petr sám u sebe na rozpácích, co znamená to vidění, které měl, hle, poslové od Kornelia doptali se na dům Šimonův a stanuli přede dveřmi. Tázali se hlasitě, je-li tu hostem Šimon příjmením Petr.

Mezitím co Petr přemýšlel o vidění, řekl mu Duch: »Hle, tři muži tě hledají. Vstaň tedy, sestup dolů a jdi s nimi beze všech rozpaků, neboť já jsem je poslal!«

Druhého dne se vydal Petr s nimi na cestu a někteří bratři z Joppe ho doprovodili.

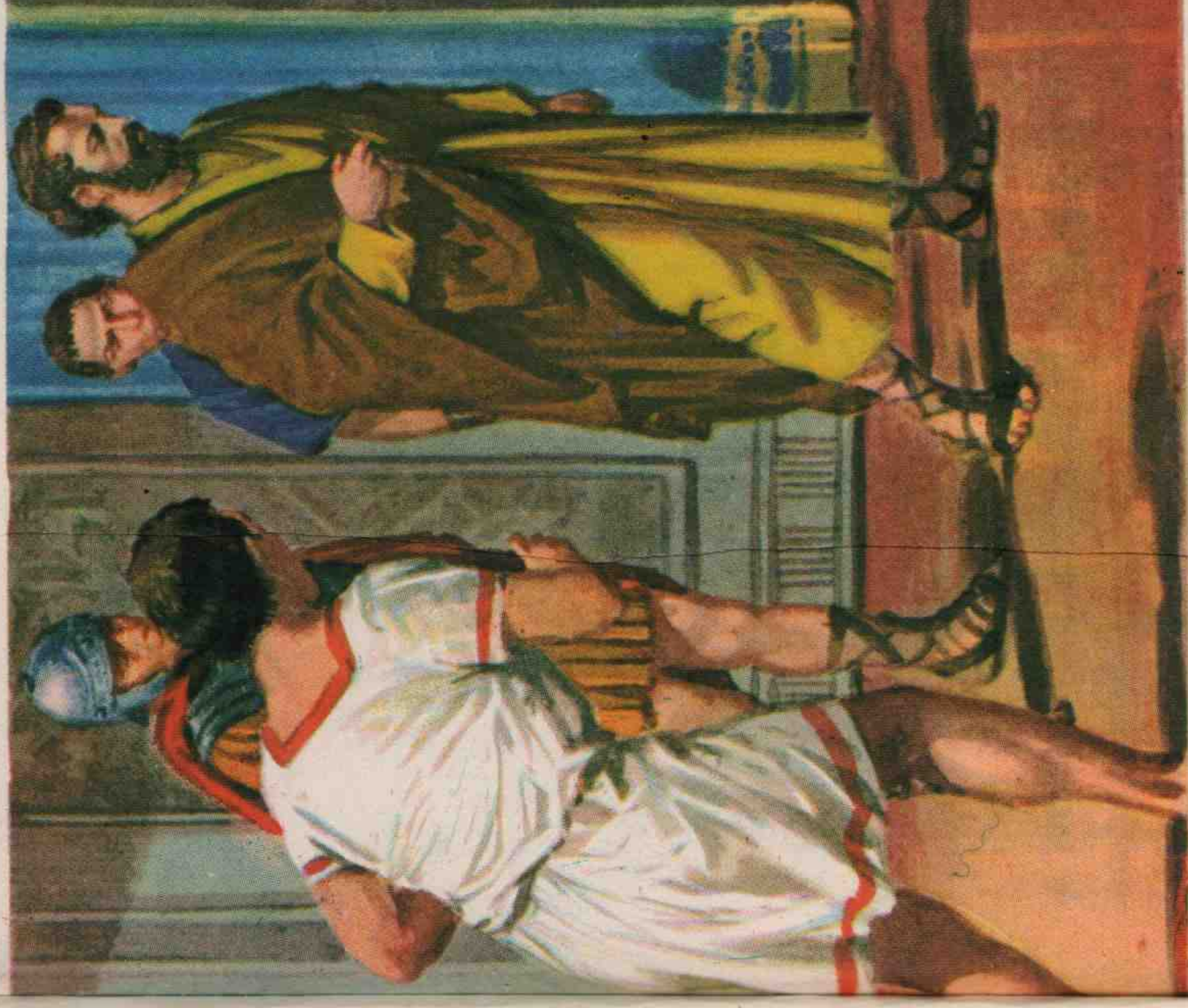
Petr u Kornelia

Den nato přišel do Cesareje. Kornelius je očekával, a proto pozval k sobě své příbuzné a nejdůvěrnější přátele.

Když Petr chtěl vejít, vyšel mu Kornelius naproti, padl mu k nohám a poklonil se. Ale Petr ho pozvedl se slovy: »Vstaň, i já jsem jen člověk!«

A rozmlouvaje s ním, vešel dovnitř a našel tam četné shromáždění. I řekl jim: »Vy víte, že židovskému muži není dovoleno stýkat se s mužem jiného pokolení nebo kněmu přistupovat; ale mně ukázal Bůh, abych žádného člověka nenazýval poskvrněným nebo nečistým. Proto, když jsem byl pozván, přišel jsem bez váhání. Ptám se vás tedy, proč jste mě pozvali?«

Kornelius řekl: »Před čtyřmi dny právě v tuto devátou hodinu jsem se modlil v svém domě. A hle, přede mnou stanul muž v bílém rouše a řekl: 'Kornelie, tvá modlitba je vyslyšena a tvých almužen je vzpomenuťo před Bohem. Pošli tedy do Joppe a povolěj

si Šimona příjmením Petra; ten je hostem v domě kože-luha Šimona u moře.' Hned jsem tedy poslal k tobě a ty jsi dobře učinil, žeš přišel. Nuže, my všichni stojíme nyní před tebou, abychom uslyšeli všechno, co ti přikázal Pán.«

Petr se ujal slova a promluvil: »Vpravdě poznávám, že Bůh nestraní osobám, nýbrž v každém národě je mu příjemný ten, kdo se ho bojí a činí spravedlnost...«

Když Petr ještě mluvil, sestoupil Duch svatý na všechny, kteří to slovo slyšeli. I užasli věřící z obřízky, kteří přišli s Petrem, že se také na pohany vylila milost Ducha svatého. Slyšeli je totiž mluvit různými jazyky a velebit Boha.

Tu promluvil Petr: »Což může někdo odřici vodu, aby nebyli pokřtěni ti, kteří přijali Ducha svatého, jak i my?«

A rozkázal je pokřtít ve jménu Ježíše Krista.

Nato ho prosili, aby u nich několik dní pobyl.

Petrovo vysvobození ze žaláře

Král Herodes začal zle zakročovat proti některým členům církevní obce. Janova bratra Jakuba dal popravit mečem. Když viděl, že se to židům líbí, dal zatknout také Petra. Byly právě velikonoce.

Zmocnil se ho tedy, dal ho zavřít do žaláře a hlídat od čtyřnásobné stráže vzdycky o čtyřech vojácích. Měl v úmyslu, že ho po velikonočních dá vyvést před lid.

Tak byl Petr držen ve vězení; církevní obec se však naléhavě za něho modlila k Bohu.

V noci před tím dnem, kdy ho chtěl Herodes předvést, spal Petr mezi dvěma vojáky a byl spoután dvěma řetězy. I přede dvěma stála stráž. Najednou se objevil anděl Páně a v kobce zazářilo světlo. Strčil ze strany do Petra, vzbudil ho a řekl: »Rychle vstaň!« Tu mu spadly řetězy z rukou. Pak mu anděl řekl: »Opásej se a obuj si opánky.« Udělal to. Dále mu nařídil: »Přehod' si plášť a pojď' za mnou.« Šel tedy za ním ven, ale nevěděl, že je to skutečnost, co se dělo skrze anděla. Myslíl, že má vidění. Přešli tak první i druhou stráž a došli k železné bráně, která vede do města. Ta se jim sama od sebe otevřela. Vyšli tedy ven a šli dál jednou ulicí. A hned od něho anděl zmizel.

Vtom přišel Petr k sobě a řekl: »Ted' vím najisto, že Pán poslal svého anděla a vytrhl mě Herodovi z rukou a ze všeho toho, na co čeká židovský lid.«

Přemýšleje o tom, přišel k domu Marie, matky Jana příjmením Marka. Tam bylo shromážděno mnoho věřících na modlitbách. Když pak tloukl na dveře u vchodu, přišla služka jménem Rode poslechnout. Jamile poznala hlas Petřův, pro radost neotevřela vchod, nýbrž běžela dovnitř a pověděla, že Petr stojí před vchodem. Oni však jí řekli: »Blázníš?« Ale ona ujišťovala, že tomu tak jest. I řekli: »Je to jeho anděl.« Petr však tloukl pořád. I otevřeli, a spatřivše ho, užasli. Ale on jim pokynul rukou, aby byli zticha, a vypravoval jim, jak ho Pán vyvedl z

nenalezl, vyslechl stráže a kázal je popravít. A odebral se z Judska do Cesareje a zdržoval se tam.

Barnabášovo a Šavlovo poslán

V antiošské církevní obci byli muži, kteří měli dar promlouvat z vnuknutí a učit: Barnabáš a Šimon, kterému říkali Níger, Lucius z Kyrény a Manahen, který byl vychován spolu s úředním knížetem Herodem, a Šavel.

Když konali posvátnou službu Pánu a postili se, řekl Duch svatý: »Oddělte mi Barnabáše a Šavla pro dílo, ke kterému jsem je povolal!« Postili se tedy a modlili, potom na ně vložili ruce a propustili je.

Tak oni, vysláni od Ducha svatého, přišli do Seleukie. Odtamtud odjeli lodí na Kypr. V Salamině vystoupili a kázali Boží slovo v židovských synagógách.

vězení; pak řekl: »Povězte to Jakubovi a bratřím!« Potom vyšel ven a odebral se na jiné místo.

Když se pak rozednilo, bylo mezi vojíny nemalé zděšení nad tím, co se stalo s Petrem. Herodes však dal po něm pátrat, a když ho

Pavlova první apoštolská cesta

Pavlova družina odplula z Pafu a přišla do Perge v Pamfýlii. Ale Jan se od nich odloučil a vrátil se do Jeruzaléma. Oni však šli z Perge dál a dostali se do Antiochie v Pisidii. Tam šli v sobotu do synagogy a posadili se. Když bylo skončeno čtení ze Zákona a Proroků, poslali k nim představení synagogy se vzkazem: »Bratři, můžete-li něco říci lidu pro povzbuzení, ujměte se slova!«

Tedy Pavel vstal, pokynul rukou a začal mluvit: »Izraelité i vy, kteří se bojíte Boha, poslyšte! Bůh tohoto izraelského lidu si vyvolil naše praotce a učinil z onoho lidu za jeho pobytu v cizině, v Egyptě, velký národ. Odtamtud je pak mocným zásahem vyvedl a během asi čtyřiceti let se o ně na poušti s láskou staral. Potom vyhubil sedm národů v kenaánské zemi a dal jim ji do vlastnictví, a to trvalo kolem čtyřiceti sta padesáti let. Potom jim dal soudce až do proroka Samuela. Když pak žádali o krále, dal jim Bůh na čtyřicet let Kišova syna Saula z Benjamínova kmene. Ale pak ho odstranil a povzněl za jejich krále Davida. O něm vydal pochvalné svědectví: 'Nalezl jsem Davida, Jesseova syna. Je to muž podle mého srdce. Ten vyplní vzdýcky všechno, co budu chtít.'«

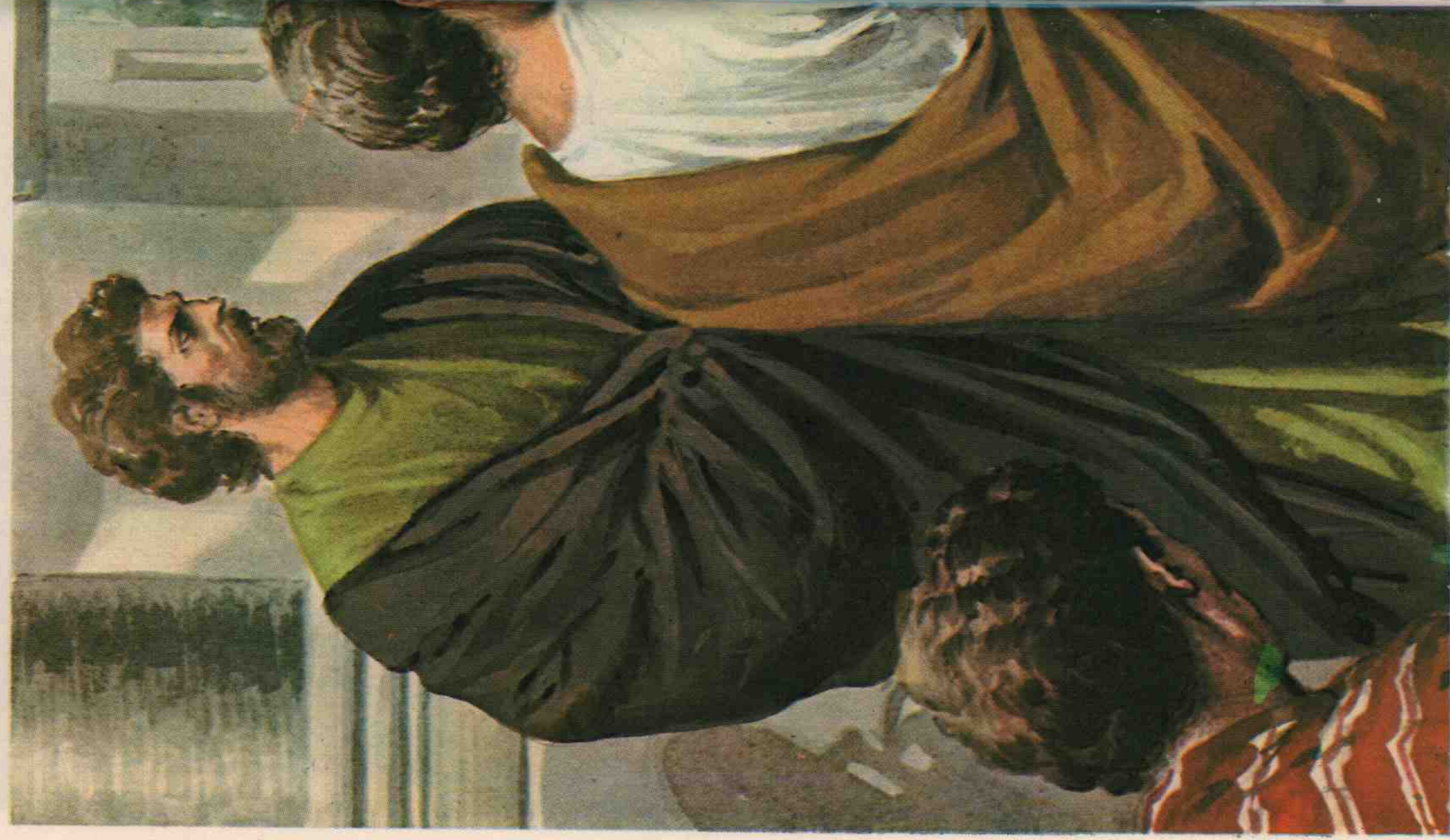
Z jeho potomstva Bůh podle zaslíbení vyvedl Izraeleli spasitele Ježíše.

Bratři, kteří pocházíte z Abraháмова rodu, i vy, kdo se bojíte Boha! Nám bylo posláno slovo o té spáse.

A my vám hlásáme radostnou zvěst, že ta zaslíbení, která Bůh dal našim otcům, vyplnil na jejich dětech, na nás, když vzkřísil Ježíše.«

Následující sobotu se sešlo takřka celé město, aby si poslechno Boží slovo.

Když však židé viděli takové množství,

naplnilo je to žárlivostí, odporovali Pavlovi, když mluvil, a vedli rouhavé řeči.

Poštvali některé zbožné ženy z vyšších vrstev a přední muže města, vyvolali proti Pavlovi a Barnabášovi pronásledování a vyhnaní je ze svého území. Oni si na svědectví proti nim setřásli prach z nohou a odešli do Ikónia. Učedníci však byli plni radosti a Ducha svatého.

Pavel v Ikóniu

V Ikóniu vstoupili společně do židovské synagogy a tak mluvívali, že uvěřilo velké množství židů i pohanů. Ale židé, kteří zůstali v nevěře, pobouřili a podnikli pohany proti bratřím.

Přesto tam zůstali dlouhý čas a mluvili neohroženě s důvěrou v Pána, který osvědčoval slovo své milosti záznaky a divy, jež činil skrze jejich ruce.

Ale obyvatelstvo města se rozštěpilo: jedni byli při židech, druhí při apoštolech.

Když Pavel a Barnabáš zpozorovali, že se pohané a židé se svými předními muži už strojí k tomu, aby je ztýrali a kamenovali, utekli do lykaonských měst Lystry a Derbe a do jejich okolí a tam hlásali radostnou zvěst.

V Lystře a Derbe

V Lystře žil jeden muž nemocný na nohy. Mohl jen sedět, protože byl od narození hromý a nikdy nechodil. Ten slyšel Pavla

kázat. Pavel se na něj zahleděl a viděl u něho víru, že může být uzdraven. Proto zavolal silným hlasem: »Postav se zpřítma na nohy!« A chromý vyskočil a chodil.

Když zástup lidí uviděl, co Pavel udělal, začal lykaonsky křičet: »Sestoupili k nám bohové v lidské podobě!« A Barnabášovi říkali Zeus, Pavlovi Hermes, protože hlavně on mluvil.

Kněz od Diova chrámu z předměstí dal k bráně přivést býky a věnce a chtěl s lidmi obětovat.

Jakmile o tom apoštolové Barnabáš a Pavel uslyšeli, roztrhli si šaty, vběhli mezi zástup a volali: »Lidi, co to děláte! I my jsme přece jenom slabí lidé jako vy! My vám jen

Pavlova druhá apoštolská cesta

Z Antiochie se Pavel a Barnabáš odebrali do Jeruzaléma. Tam se sbor apoštolů a představených církevních obcí usilovně snažil na společném poradě rozřešit otázku, která velmi zajímala církevní obce zvláště v Galácii: zdali se totiž pohané musí stát nejdříve židý, aby se mohli stát křesťany.

Pavel a někteří jiní přesvědčili sněm apoštolů, že pohané se mohou stát přímo křesťany.

Tím byla vyřešena základní otázka: křesťanství nezůstane jen židovskou sektou, ale podle přání

Ježíše Krista náboženstvím světovým.

Když bylo o tom rozhodnuto, vrátili se Pavel a Barnabáš do Antiochie a hlásali tam slovo Boží.

Po několika dnech však řekl Pavel Barnabášovi: »Vraťme se a navštívíme bratry ve všech městech, v kterých jsme kázali slovo Páně, jak se jim vede.« Ale Barnabáš chtěl s sebou vzít také Jana příjmením Marka. Pavel však žádal, aby s sebou nebrali toho, který

neseme radostnou zvěst, že se máte odvrátit od těchto nicotných model k Bohu živému. On stvořil nebe i zemi, moře i všecko, co je v nich. V minulosti sice nechával všechny národy, aby si žily po svém, třebaže se nepoznán projevoval tím, jak prokazoval dobro: z nebe vám dával déšť a úrodné časy, jídla dosyta a plno radosti do srdce.«

Jen stěží zadrželi těmito slovy ten zástup lidí, aby jim neobtěžoval.

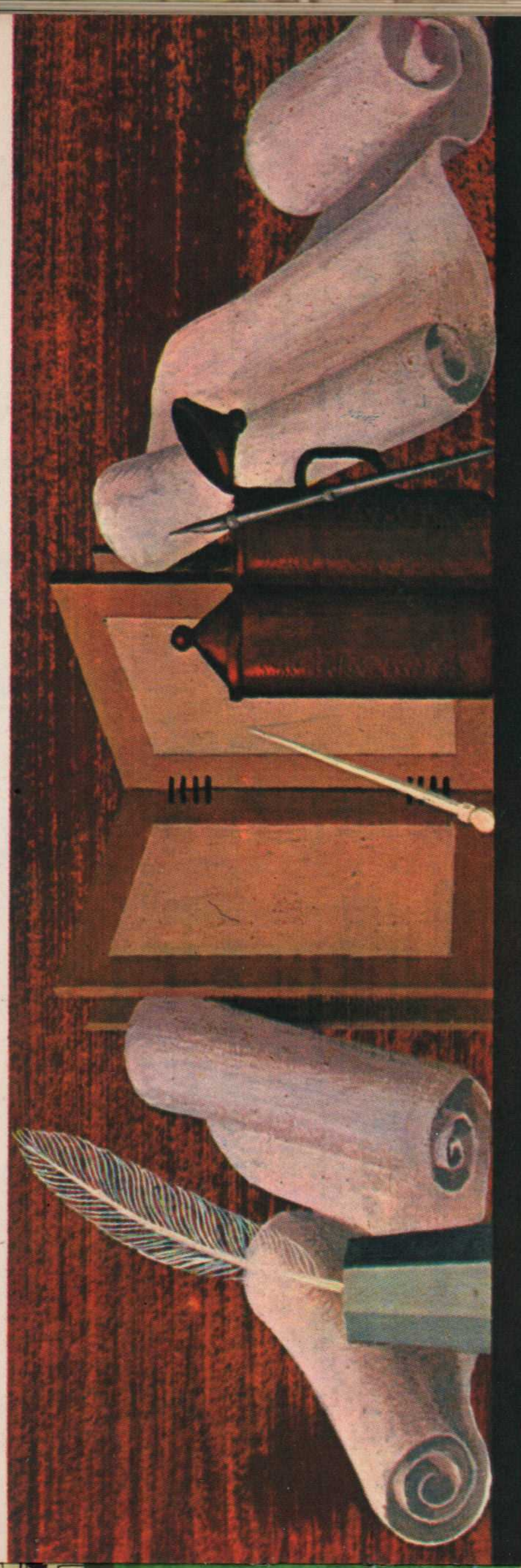
Do Lystry přišli židé z Antiochie a z Ikónia, přemluvili dav a začali Pavla kámenovat. Pak ho vyvlekli ven z města, protože myslili, že už je mrtvý.

Když ho však učedníci obstoupili, vstal a šel zase do města. Ale na druhý den odešel s Barnabášem do Derbe.

Také v tomto městě hlásali radostnou zvěst a získali mnoho učedníků. Potom se vrátili do Lystry, Ikónia a do Antiochie. Utržovali tam učedníky a povzbuzovali je, aby byli ve víře vytrvalí, protože do Božího království vejdemě jen tehdy, když hodně vytrpíme.

Návrat do Antiochie

V jednotlivých církevních obcích jim po modlitbě s postem ustanovili starší a poručili je Pánu, v kterého uvěřili. Potom prošli Pisidií do Pamfýlie a hlásali slovo Páně v Perge. Pak odešli do Atálie. Odtamtud odpluli lodí do Antiochie, kde byli kdysi doporučení milostí Boží k dlu, které teď ukončili.

od nich odešel v Pamfýlii a nezúčastnil se s nimi jejich díla. Z toho povstala rozepře, takže se od sebe rozešli. Barnabáš se plavil s Markem na Kypr, a Pavel, zvoliv si Silu, odešel, byv doporučen bratřími milosti Boží. I putoval po Syrii a Kilikii, utvrzuje křesťanské obce.

Přišel do Derbe a Lystry. Tam byl jeden učedník jménem Timotej. Pavel ho vzal s sebou na cesty.

Tak se církevní obce utvrzovaly ve víře a jejich počet každý den velmi rostl.

Potom šli Frygií a galatským krajem k Mýsii. Prošli tedy Mýsií do Troady.

Ve Filipách

Vypluli jsme z Troady a jeli jsme rovnou na ostrov Samotráké, druhý den do Neapole a odtamtud pak do Filip. Je to přední město v té makedonské oblasti a římská osada. V tom městě jsme se zdrželi několik dní.

Na cestě do modlitebny nás potkala jedna služebná, která měla věsteckého ducha a svým pánům vydělávala věštěním velké peníze. Ta šla za Pavlem a za námi a volala: »Tito lidé jsou služebníci nejvyššího Boha, oni vám zvěstují cestu k spáse!« Tak to činila po mnoho dní. S nevolí nad tím obrátil se Pavel a řekl duchu: »Přikazuji ti ve jménu Ježíše Krista, abys z ní vyšel.« A vyšel v tu chvíli.

Když její páni viděli, že naděje na zisk je pryč, uchopili Pavla a Silu a dovedli je na náměstí k představeným (města). Postavili je před úředníky a řekli: »Tito lidé — jsou to Židé — pobuňují naše město a hlásají obyčeje, které my jako Římané nesmíme ani přijímat, ani činit.« I povstal také lid proti nim.

Pavla a Silu dají do žaláře

Úředníci z nich dali strhat šaty a nařídili je bít pruty. Když pak jim vysázeli hodné ran, dali je zavřít do vězení a žalárníkovi nařídili, aby je dobře hlídal. Když dostal takový

rozkaz, dal je do nejlubší kobky a pro jistotu jim sevřel nohy do klády.

Kolem půlnoci se Pavel a Silas modlili a zpívali Bohu chvalozpěvy. Ostatní vězni je poslouchali.

Náhle však nastalo silné zemětřesení, takže se zachvěly základy žaláře. A ihned se rozevřely všechny dveře a všem se uvolnila pouta. Když se žalárník probral ze spánku a viděl, že dveře vězení jsou dokořán, vytasil meč a chtěl si vzít život, neboť myslil, že vězni utekli. Vtom Pavel zavolal silným hlasem: »Nedělej si nic zlého! Vždyť jsme tady všichni!« Žalárník si tedy dal přinést světlo, vběhl dovnitř, celý se třásl a padl na kolena před Pavlem a Silou. Pak je vyvedl ven a zeptal se: »Pánové, co mám dělat, abych došel spásy?« Oni odpověděli: »Uvěř v Pána Ježíše, a dojdeš spásy ty i celý tvůj dům.« A začali hlásat slovo Boží jemu i všem lidem z jeho domu. Ještě v noci v tu hodinu je vzal s sebou, vymyl jim krvavé rány a hned se dal pokřtít on i všichni jeho lidé. Pak je uvedl do svého bytu, dal prostřít stůl a jásal nad tím, že on i celý jeho dům uvěřil v Boha.

Když se pak rozednilo, poslali úředníci služebníky s rozkazem: »Propust' ty lidi!« I oznámil žalárník ta slova Pavlovi: »Úředníci vzkázali, abyste byli propuštěni. Nuže tedy vyjděte a jděte v pokoji!«

Avšak Pavel jim řekl: »Bez vyšetření dali veřejně zmrskat nás, římské občany, a vsadili do žaláře, a nyní nás tajně vyhánějí? Ne, ať přijdou sami a vyvedou nás!«

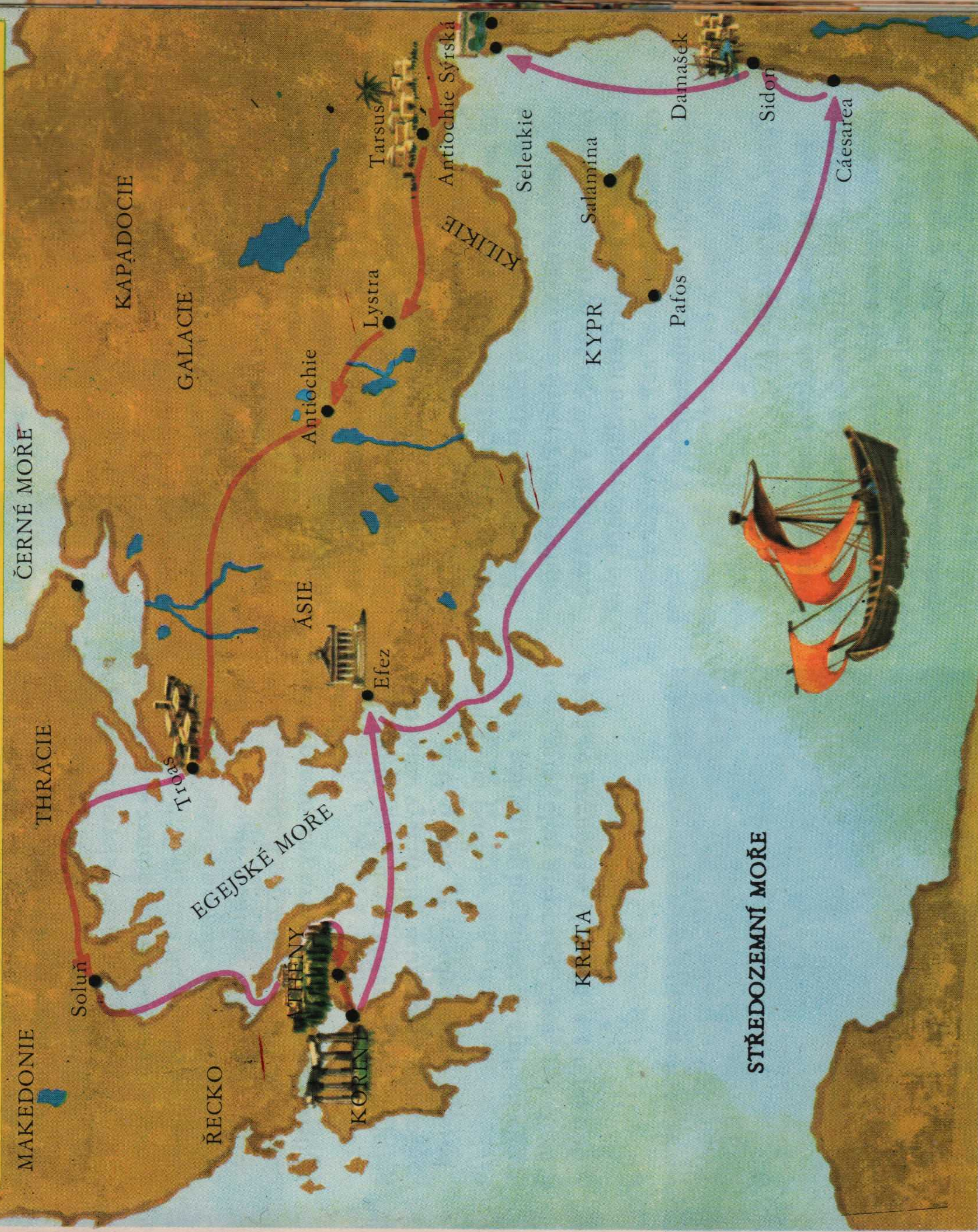
Služebníci tedy oznámili úředníkům ta slova. Když ti uslyšeli, že jsou Římané, ulekli se a přišli je odprosit. Vyvedli je pak s prosbou, aby odešli z města.

I vyšli ze žaláře a odebrali se k Lydii. A když spatřili bratry, potěšili je a šli dál.

Pavel v Soluni

Cestou přes Amfipoli a Apollonii přišli do Soluně, kde měli Židé synagogu. Podle svého zvyku vešel k nim Pavel a rozmlouval s nimi po třísoboty o Písmech. Vysvětloval a

PAVLOVA DRUHÁ APOŠTOLSKÁ CESTA

dokazoval, že Mesiáš musel trpět a zmrtvých vstát, a tím že je ten Ježíš Kristus »kterého já zvěstuji vám«. I uvěřili někteří z nich a připojili se k Pavlovi a Silovi, takéž veliké množství bohobojných Řeků a nemálo vznesených žen. Ale Židé se rozhorlili a přibrali si několik špatných mužů z pouliční chátvy, způsobili povyk a pobouřili město. Křičeli: »Ti, kteří pobuňují svět, přišli také sem. Ti všichni jednají proti ustanovením císařovým, neboť praví, že králem je jiný, totiž Ježíš.« A pobouřili lid i představené města, kteří to slyšeli.

Útěk z Beroje

Bratři však hned za noci vypravili Pavla a Silu do Beroje. Když tam přišli, odebrali se do synagogy tamějších Židů. Tito však byli šlechetnější než oni v Soluni, neboť přijali slovo se vsí ochotou a denně zkoumali Písma, zdali tomu tak je. Mnozí z nich tedy uvěřili; také nemalý počet vznesených pohanských žen i mužů.

Když se však solunští Židé dověděli, že Pavel kázal slovo Boží i v Beroji, přišli i tam a pobuňovali a zneklidňovali lid.

Tu bratři hned vypravili Pavla, aby šel až k moři; ale Silas a Timotej tam zůstali. Průvodci Pavlovi dovedli ho až do Athén. A když dostali od něho příkaz pro Silu a Timoteje, aby za ním co nejrychleji přišli, odešli.

Pavel v Athénách

Mezitím co je Pavel v Athénách očekával, byl velice rozmrzen, když viděl, že v městě je plno model. I rozmlouval v synagoze se Židy a proselyty a na náměstí každého dne s těmi, kdo tam byli přítomni. Ale někteří epikurejští a stoicí filozofové se s ním hádali. Jedni pravili: »Co asi chce tento mluvka povídat?« jiní však: »Zdá se, že je zvěstovatel cizích bohů.« Neboť jim kázal o Ježíšovi a o zmrtvýchvstání. I uchopili ho a dovedli ho na areopag a řekli: »Můžeme zvědět, jaké je to nové učení, které hlásáš? Neboť jakési věci podivné dáváš nám slyšet. Proto bychom rádi zvěděli, co to asi je.« — Všichni Athénané, totiž i cizinci tam bydlící, neměli pro nic jiného kdy, než aby si povíдали nebo poslouchali nějaké novinky.

Pavel v areopagu

Pavel se postavil dprostřed areopagu a začal mluvit: »Athénané, jak pozoruji, jste po každé stránce lidé velmi zbožní. Když jsem totiž procházel a prohlížel vaše posvátná města, přišel jsem také na jeden oltář s nápisem: 'Neznámému bohu'. Co vy tedy neznáte, a přece ctíte, to já vám zvěstuji.

Bůh, který stvořil svět i všechno, co je v něm, jako Pán nebe a země nepřebývá v chrámech, které vystavěly lidské ruce, ani si nedává posluhovat lidskýma rukama, že by něco potřeboval. Vždyť on sám dává všem život, dech i všecko.

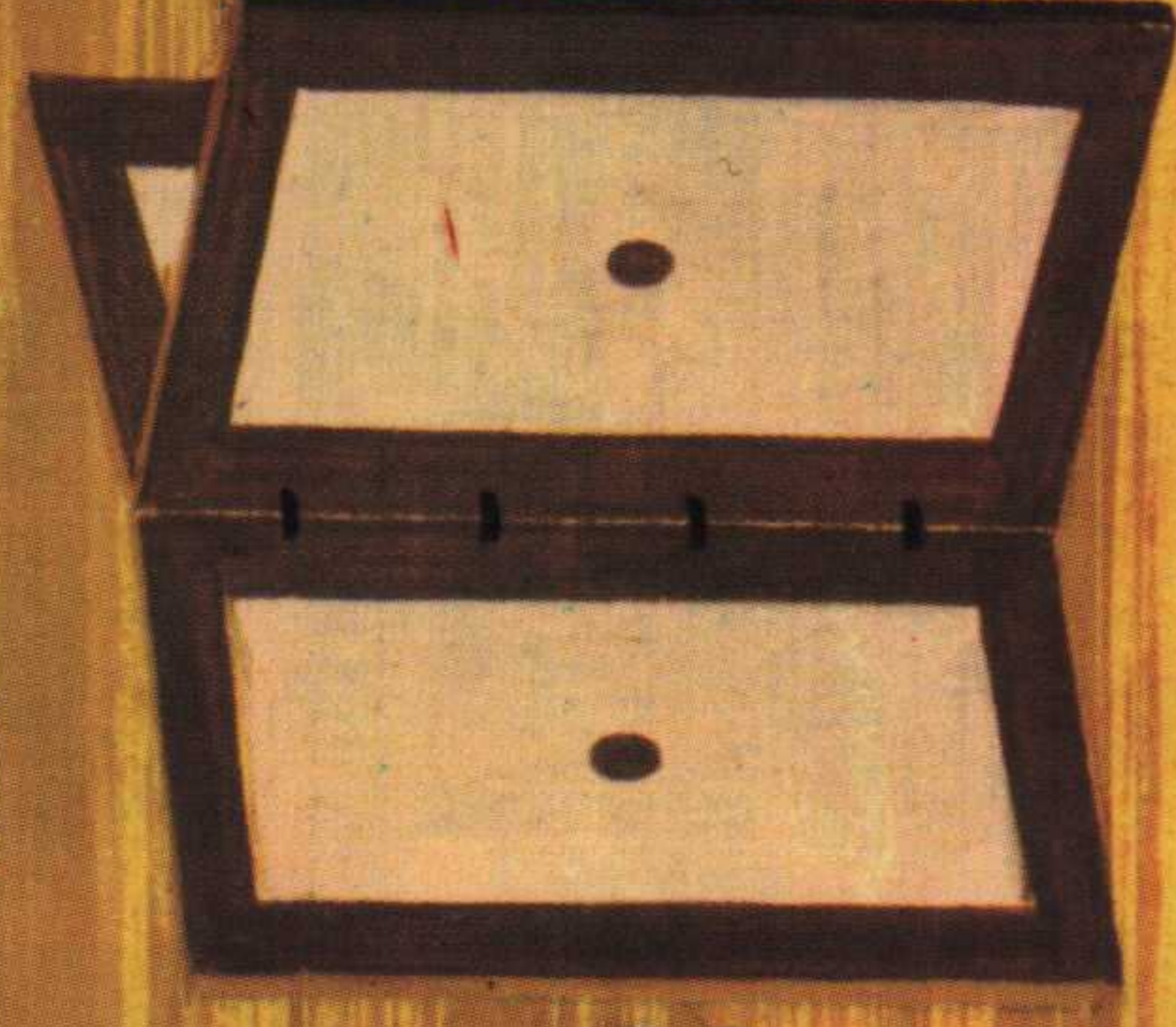
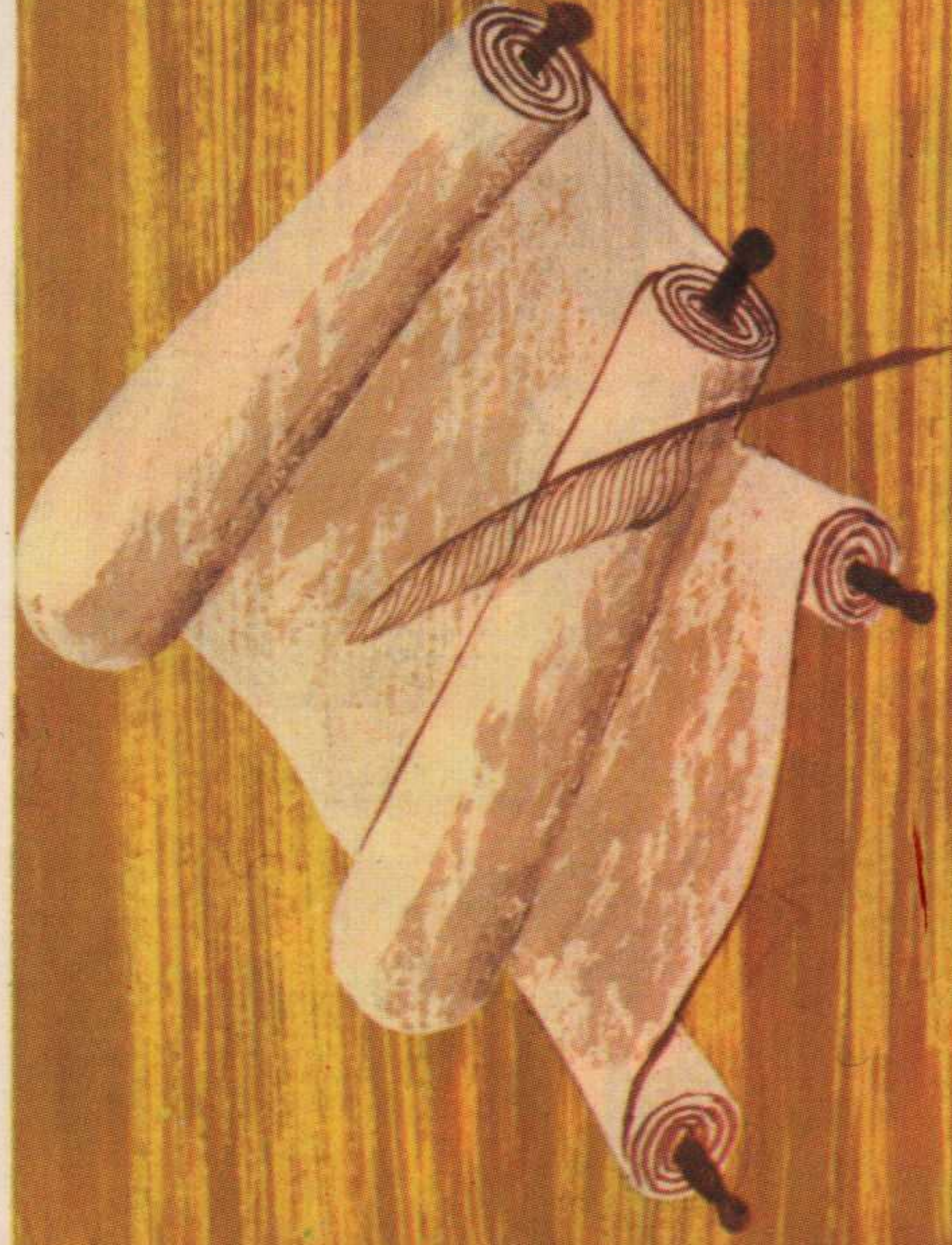
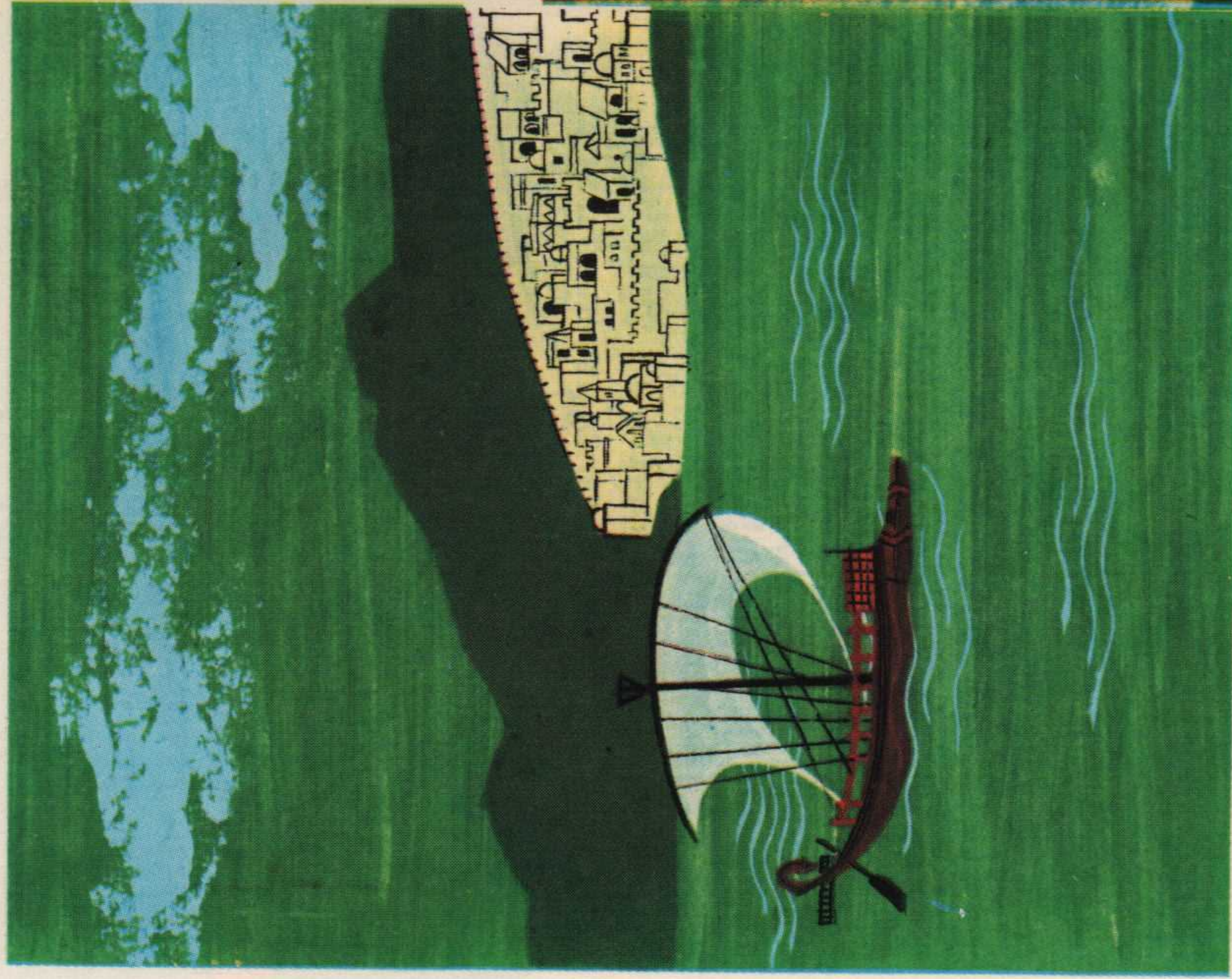
On stvořil z jednoho člověka celé lidské pokolení a dal mu bydlet všude na zemském povrchu. Předem stanovil časová období a položil hranice jejich sídlům. A to proto, aby hledali Boha, zdali by se ho snad nějak mohli dohmatat a nalézt ho. Vždyť od nikoho z

nás není daleko. V něm totiž žijeme, hýbáme se a jsme. Tak to vyjádřili i někteří z vašich básníků: 'Jsme dokonce z jeho rodu'. Když jsme tedy z Božího rodu, nemůžeme se přece domnívat, že božství je něco takového jako výrobek ze zlata nebo ze stříbra nebo z kamene. To je přece výtvar lidského umění a důmyslu.

Bůh však zamhouřil oči nad touto dobou nevědomosti. Teď hlásá lidem, aby se všichni všude obrátili, protože stanovil den, kdy bude podle spravedlnosti soudit svět skrze muže, kterého k tomu určil. A poskytl všem důkaz pro to, aby uvěřili, tím že ho vzkřísil z mrtvých.«

Jakmile uslyšeli o vzkříšení mrtvých, jedni se tomu vysmívali a druzí řekli: »Poslechneme si tě o tom až někdy jindy.« Tak od nich Pavel odešel.

Ale někteří se ho přidrželi a přijali víru; mezi nimi člen areopagu Diviš, pak žena, která se jmenovala Damaris, a s nimi jiní.

Pavel v Korintě

Potom Pavel odešel z Athén a přišel do Korinta. Každou sobotu rozmlouval v synagoze a přesvědčoval Židy i Řeky.

Když přišli z Makedonie Silas a Timotej, Pavel se mohl výhradně věnovat kázání a dokazoval židům, že Ježíš je Mesiáš. Představený synagogy Krispus přijal víru v Pána i s celou svou rodinou. Rovněž mnoho jiných

Korint'ánů: kteří Pavla poslouchali, přistoupalo k víře a dávalo se pokřtít.

I pobyl tam rok a šest měsíců a učil u nich slovu Božím.

Pavlovy listy Soluňanům

Pavlovi působila v Korintě velké starosti různá nebezpečí, která obrozovala výsledky jeho dosavadní činnosti v severním Řecku, odkud musel utíkat pro zářlivost a nenávisť některých tamějších Židů a pohanů. Proto napsal věřícím v Soluni dva povzbudivší listy. V jednom z nich slibuje, že jim co nejdříve pošle některého ze svých hlavních spolupracovníků, aby je posílil a povzbudil.

Z listu, z něhož uvádíme jen úryvky, možno poznat, že zprávy, které dostal později ze Soluně, byly potěšující.

První list Soluňanům patří mezi nejstarší listy apoštola Pavla, které se nám zachovaly. Byl napsán v Korintě, pravděpodobně r. 51 po Kr.

Milost vám a pokoj!

Stále děkujeme Bohu za vás za všechny, když si vás připomínáme ve svých modlitbách. Před naším Bohem a Otcem vzpomínáme bez přestání, jak je vaše víra účinná, láska obětavá a naděje v našeho Pána Ježíše vytrvalá.

Víme o vašem vyvolení, bratři Bohem milovaní. Když jsme vám přinesli evangelium, nebyla to jen pouhá slova, naopak: bylo provázeno projevy moci, činností Ducha svatého a hlubokým přesvědčením. Vy sami víte, jak jsme se chovali mezi vámi kvůli vám.

A vy jste se stali následovníky našimi i Páně, protože jste přijali slovo Boží přes četná soužení s radostí v Duchu svatém, takže jste se stali vzorem všem věřícím v Makedonii a v Achaji.

Po všech místech se roznesla zpráva o tom, že jste uvěřili v Boha, takže my o tom už nemusíme nic říkat. Vždyť tam lidé sami o tom vypravují, jakého přijetí se nám u vás dostalo a jak jste se od model obrátili k Bohu, abyste sloužili Bohu živému a pravému a vyčkávali z nebe jeho Syna, kterého vzkřísil z mrtvých, totiž Ježíše; ten nás vysvobozuje od blížícího se Božího hněvu.

O bratrské lásce není vám třeba psát, sám Bůh vás totiž poučil, abyste se navzájem milovali, a vy se také tak chováte ke všem bratřím v celé Makedonii. Ale povzbuzujeme vás, bratři, abyste v tom byli stále horlivější. Pokládejte za věc své cti, že budete žít pokojně, plnit svoje povinnosti a žít se prací svých rukou, jak jsme vám to přikázali. Tak budete žít čestně před těmi, kdo jsou mimo Církev a na nikoho nebudete odkázáni.

Nechceme vás, bratři, nechat v nevědomosti o těch, kteří už zemřeli. Nesmíte pro ně truchlit tak jako ostatní, kdo nemají naději. Poněvadž věříme, že Ježíš umřel i vstal z mrtvých, věříme také, že s Ježíšem přivede Bůh i ty, kdo zesnuli ve spojení s ním.

Říká vám to přece, jak nás Pán o tom poučil: My žijí, kteří se dožijeme příchodu Páně, nepředstihneme ty, kdo budou už mrtví. Až totiž sám Pán sestoupí z nebe, napřed vstanou zemřelí křesťané, potom my, kteří do té chvíle zůstaneme naživu, budeme spolu s nimi uchváćeni v oblacích do vzduchu vstříc Pánu. A pak už budeme s Pánem navždycky.

Potěšujte se tedy vespolek těmito slovy!

Rozličná napomenutí

Žádám vás, bratři, abyste ctili ty, kdo se namáhají mezi vámi a jsou vašimi představenými v Pánu a vás napomínají, a abyste si jich zvlášť vysoko vážili a milovali je pro

jejich dílo. Žijte mezi sebou v pokoji!

Dále vás žádáme, bratři, kářejte neukázněné, povzbuzujte malomyslné, ujímejte se slabých, buďte shovívaví ke všem. Hleďte, ať nikdo nikomu neodplácí zlo zlem, nýbrž vždycky usilujte o to, co je dobré pro vás vespolek i pro všechny!

Vždycky se radujte, bez ustání se modlete, vždy děkujte, neboť je to vůle Boží v Kristu Ježíši pro vás!

Bratři, modlete se také za nás!

Pozdravte všechny bratry svatým polibkem!

Zapřísahám vás skrze Pána, aby se tento list přečetl všem bratřím!

Milost našeho Pána Ježíše Krista budiž s vámi!

Pavlova třetí apoštolská cesta

Pavel pobyl v Korintě delší čas. Pak se rozloučil s bratry, a s Priscillou a Akvilou se vydal lodí do Syrie. Když přišli do Efezu, nechal je tam. Potom odešel z Efezu a dorazil do Césareje. Odtud odešel

do Jeruzaléma a pozdravil křesťanskou obec, odebral se do Antiochie.

Po krátkém pobytu v Antiochii odešel a po pořádku procházel galatský kraj a Frýgii a utvrzo-

val všechny učedníky. Krajiny severního pobřeží Malé Asie se Pavel vrátil do Efezu. Tam vešel do synagogy a po tři měsíce neobroženě mluvil a předsvědčoval lidi o Božím království.

Bůh činil skrze Pavlovy ruce také neobyčejné divy, takže šátky a zástěry s jeho těla kladli na nemocné, a tak nemocní od nich odcházely a zlí duchové vycházeli.

Pokusili se však někteří i z potulných zaklánačů nad lidmi posedlými zlými duchy vzývat jméno Pána Ježíše; říkali: »Zaklínám vás skrze Ježíše kterého hlásá Pavel.« Tak to činilo sedm synů jakéhosi Skevy, židovského velekněze. Ale zlý duch jim řekl: »Ježíše znám i o Pavlovi vím, ale kdo jste vy?« I vrhl se na ně ten člověk se zlým duchem a ovládl všechny, přemohl je, takže nazí a zranění utekli z toho domu. To však vešlo ve

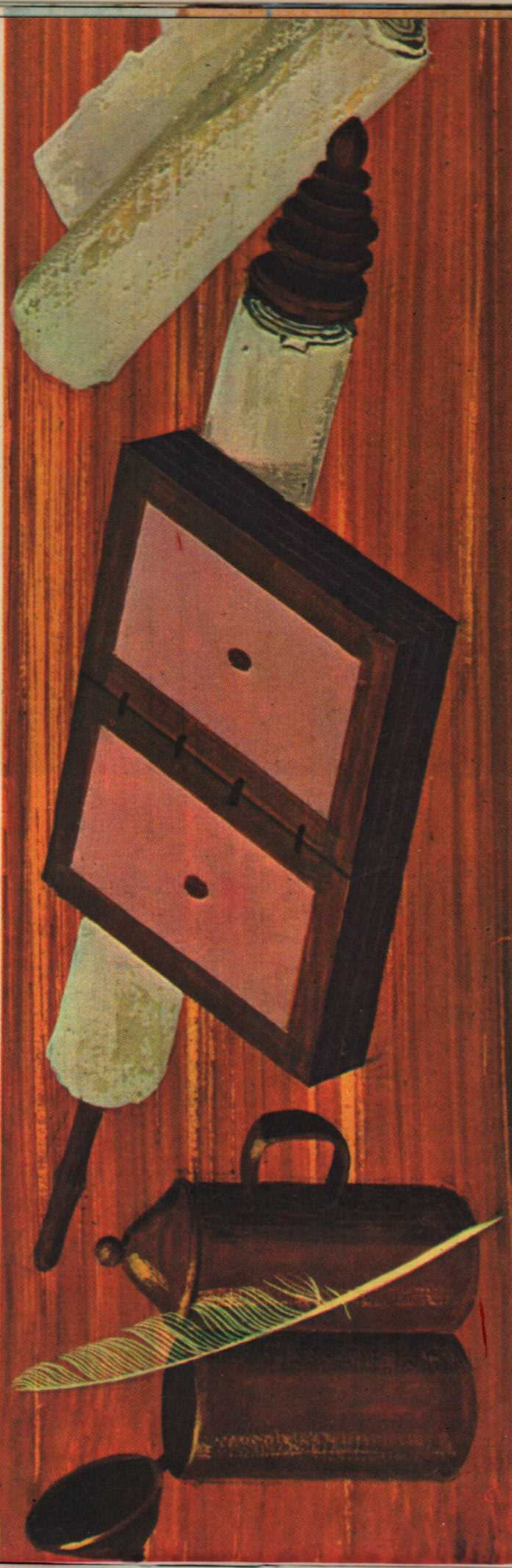
známost všem, kteří bydleli v Efezu, Židům i Řekům. I padla bázeň na ně i na všechny a jméno Pána Ježíše bylo velebeno. Také mnozí z věřících přicházeli, vyznávali a vypravovali své skutky. Mnozí pak z těch, kdo se zabývali pověrečnými věcmi, snesli své knihy a přede všemi je spálili; a když spočetli jejich cenu, napočítali částku padesát tisíc denárů. Tak se slovo šířilo a sílilo podle síly Páně.

Pavlov list Galatánům

Do římské provincie Galacie patřila Pisidie, Lyakonie a jiné kraje Malé Asie.

Při své první apoštolské cestě založil Pavel v těchto krajích více křesťanských církevních obcí.

Za svého pobytu v Efezu roku 54 anebo 55

napsal Pavel list Galatánům.

V širším smyslu je tento list věnován všem církevním obcím jmenované římské provincie.

Pavlovy listy tvoří čtvrtinu knih Nového zákona. Obsahují četná poučení o víře a praktické rady pro křesťanský život.

List Galatánům, z něbož uvádíme úryvky, je jakoby výzvou do boje, kterou chce Pavel zachránit církevní obec v Galacii od návratu k židovství.

Pavel, apoštol, ustanovený nikoliv lidmi ani skrze člověka, nýbrž skrze Ježíše Krista a Boha Otce, jenž ho vzkřísil z mrtvých, a všichni bratři, kteří jsou se mnou, křesťanským obcím galatským.

Ach, vy pošetilí Galaťané! Kdo vás to uhrnul? Vždyť vám byl zrovna před očima vykreslen Ježíš Kristus ukřižovaný! To bych jen rád od vás zvěděl: dostali jste Ducha za skutky Zákona, anebo za víru, jak vám byla hlášána? To jste tak pošetilí? Začali jste duchem, a teď končíte tělem? Tak veliké věci jste prožili, a všechno je to nadarmo? V tom případě by to ovšem bylo nadarmo. Tedy ten, který vám uděluje Ducha a dělá mezi vámi zázraky, činí to za skutky Zákona, anebo za víru, jak vám byla hlášána?

Tak jako 'Abrahám uvěřil Bohu a bylo mu to připočteno k spravedlnosti', dobře

rozumějte: ti, kdo jednají na základě víry, to jsou pravé Abrahámovy děti.

Kristus nás vykoupil z té kletby Zákona tím, že ono prokletí vzal na sebe za nás. Stojí totiž v Písmě: 'Proklet je každý, kdo visí na dřevě.' Tak se pohanům dostává skrze Ježíše Krista požehnání, které bylo slíbeno Abrahámovi, a my vírou dostáváme ten slíbený dar: Ducha svatého.

Ale než přišla víra, byli jsme hlídáni Zákonem jako ve vězení, v očekávání víry, která se měla zjevit. Zákon byl naším vychovatelem pro Krista, abychom z víry došli ospravedlnění. Když však přišla víra, nejsme už pod vychovatelem.

Vy všichni jste totiž Boží děti skrze víru v Krista Ježíše, vy všichni, pokřtění v Krista, oblékli jste se v Krista; už není Žid nebo Řek, už není otrok nebo člověk svobodný, už není muž anebo žena; všichni jste jeden v Kristu Ježíši. A když patříte Kristu, jste tedy Abrahámovo potomstvo a dědici podle zařčení.

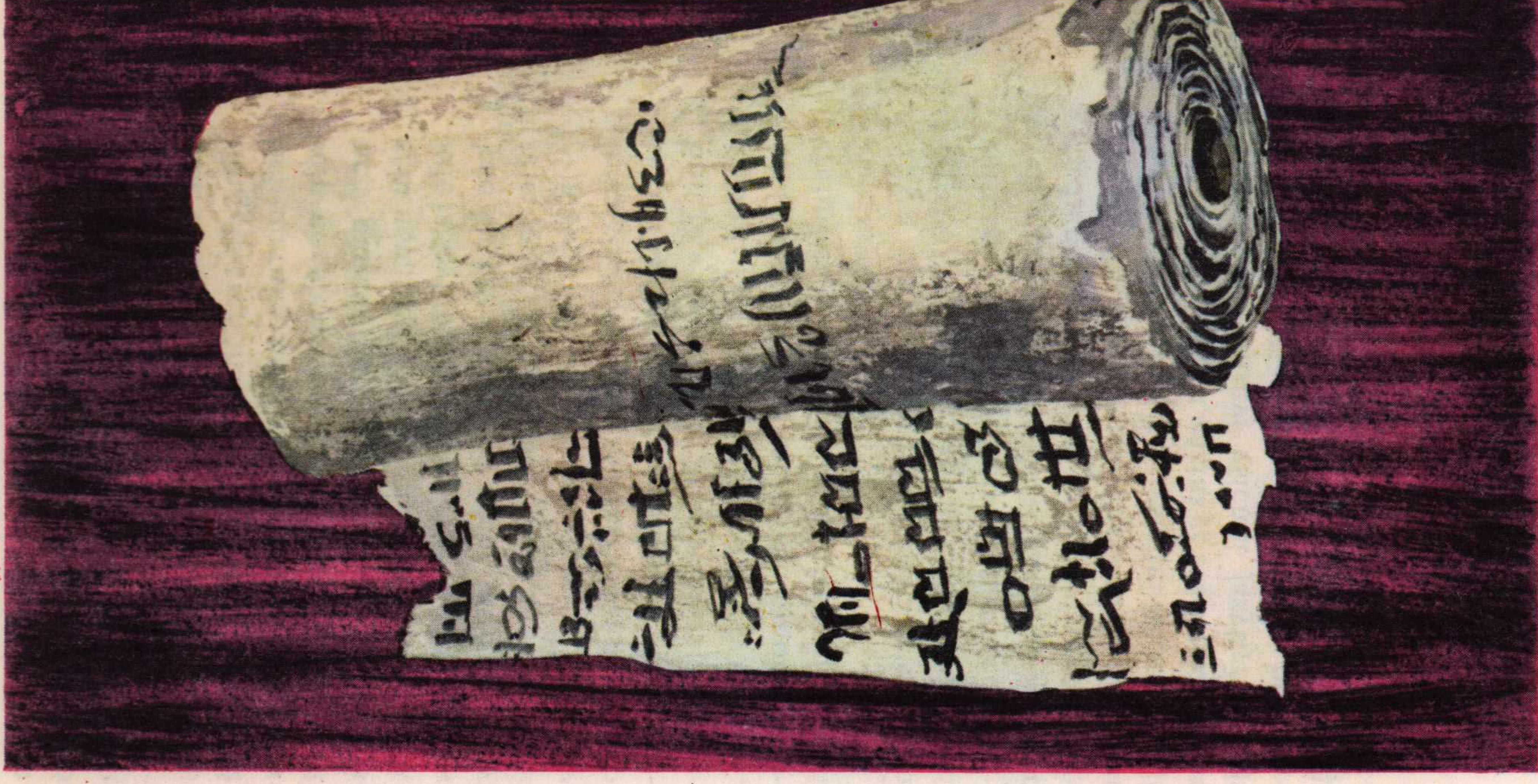
Pavlovy listy Korintánům

Když Pavel na jaře r. 52 po Kr oděšel z Korinta, zdálo se, že tam zanechal kvetoucí církevní obec upevněnou ve víře a v mravech.

Brzy však dostal smutné zprávy, že se do

my kážeme Krista ukřižovaného. Židy to uráží a pohané to pokládají za hloupost. Ale pro ty, kdo jsou povoláni, ať jsou to židé nebo pohané, je Kristus Boží moc a Boží moudrost. Neboť »pošetilá« Boží věc je moudřejší než lidé a »slabá« Boží věc je silnější než lidé.

Práce a odměna apoštolů

Tak se mi všechno zdá, že nám apoštolům, vykázal Bůh poslední místo, jako bychom byli odsouzeni na smrt. Stali jsme se podivnou pro svět, anděly a lidi. My jsme blázni jsme slabí, ale vy jste silní. Vy jste ve vážnosti, ale námi se pohrdá.

Ještě i nyní trpíme hlad a žízeň, nemáme se do čeho obléci, jsme bití, honí nás z místa na místo, lopotíme se prací vlastních rukou.

Tupí nás, a my jim přejeme všechno nejlepší. Pronásledují nás, a my to trpělivě snášíme. Pomlouvají nás, a my pro ně máme jen pěkná slova. Jsme jak odpadky, které lidé odhazují; všichni námi pohrdají, a to ještě i teď.

Nepíšu vám to, abych vás zahabil, ale nepominám vás jako svoje milované děti. Neboť i kdybyste měli na tisíce vychovatelů v křesťanské víře, otců nemáte mnoho. Tím, že jsem vám zvěstoval evangelium, stal jsem se vašim otcem v Kristu Ježíši.

Co chcete? Mám k vám přijít s metlou či s láskou a v duchu mírnosti?

Dary Boží jsou rozličné, ale tentýž Duch; a rozličné jsou úřady, ale tentýž Pán; a rozličné jsou účinky, ale tentýž Bůh, který to všechno působí ve všech.

Každému se však uděluje projevoování Ducha k užítku Církve. Jednomu se totiž uděluje skrze Ducha dar moudrosti, jinému dar poznání podle téhož Ducha, jinému víra v témž Duchu, jinému dar uzdravování ve stejném Duchu, jinému konání zázraků, jinému dar prorokování, jinému dar rozeznávání duchů, jinému dar rozličných jazyků,

jinému vykládání řečí; to všechno působí jeden a týž Duch, který rozděljuje jednomu každému, jak chce.

Jsme údy Kristova těla

Tělo je pouze jedno, i když má mnoho údů; ale všechny údy těla, přestože je jich mnoho, tvoří dohromady jediné tělo. Tak je

Pavel, z Boží vůle povoláný za apoštola Ježíše Krista, a bratr Sosthenes členům církevní obce Boží v Korintě, kteří byli posvěceni v Kristu Ježíši a povoláni do stavu svatých, a také všem, kteří kdekoli vzývají jméno Pána Ježíše Krista, Pána svého i našeho. Milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, o od Pána Ježíše Krista!

Zapřísáhám vás, bratři, při jméně našeho Pána Ježíše Krista, abyste všichni mluvili stejně a aby nebylo mezi vámi roztržek, nýbrž abyste byli sjednoceni v téměř smýšlení i v téměř mínění.

Přislušníci Chloini mi totiž o vás, bratři, sdělili, že jsou mezi vámi různé. Mním totiž to, že každý z vás říká: »Já jsem Pavlův« — »Já zase Apollův.« — Já zase Petřův.« — »Já však jsem Kristův.«

Je Kristus rozdělen? Či snad byl Pavel za vás ukřižován? Anebo jste byli pokřtěni ve jméno Pavlovo?

Děkuji Bohu, že jsem z vaš nikoho nepokřtil kromě Krispa a Gaja, aby někdo neřekl, že jste byli pokřtěni ve jméno mé. Pokřtil jsem ještě i rodinu Stefanovu; jinak nevím, že bych byl někoho jiného pokřtil.

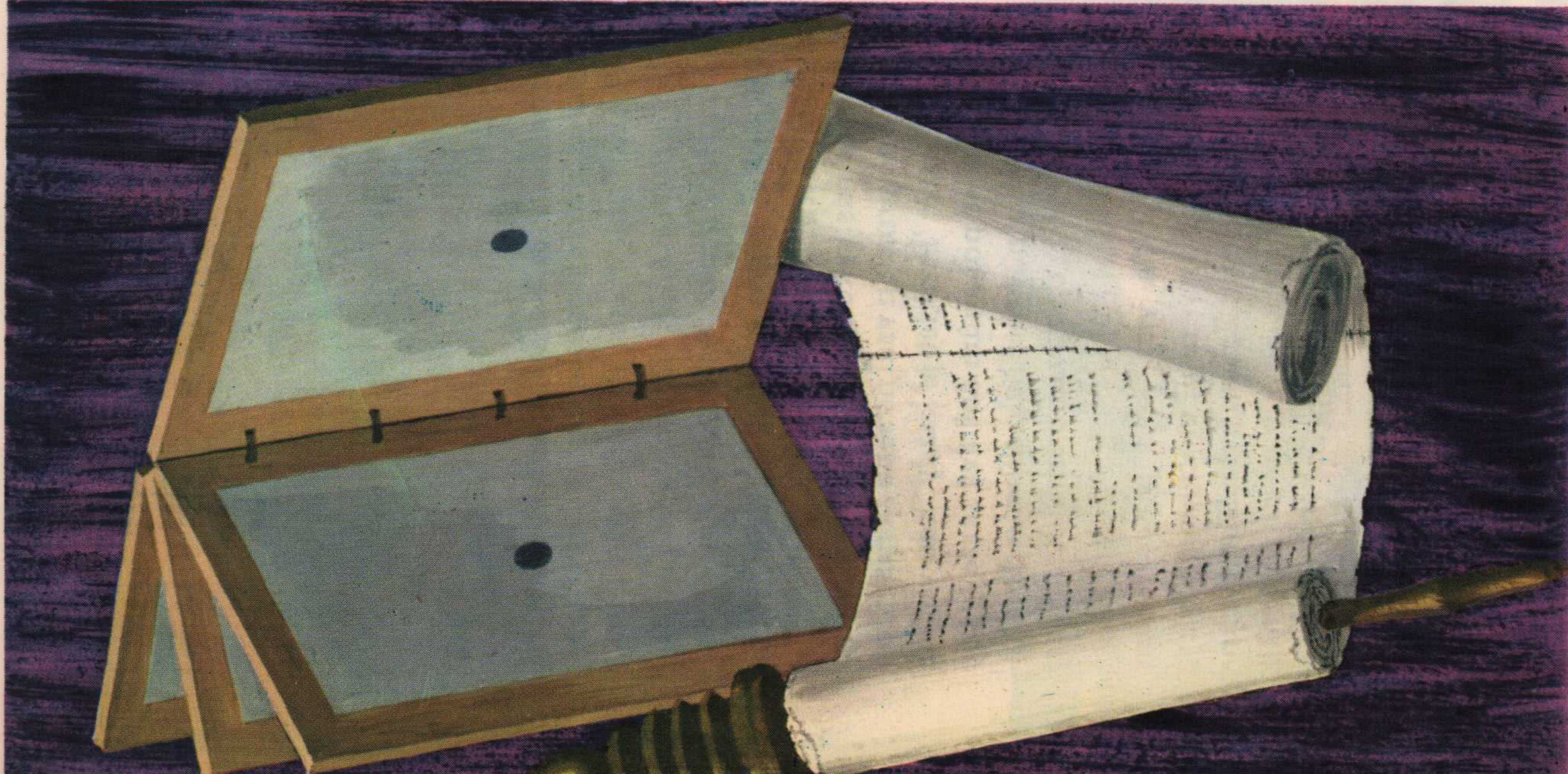
Vždyť Kristus mě neposlal křtít, ale kázat radostnou zvěst, a to ne nějakou slovní moudrostí, aby Kristův kříž nebyl zbaven své síly.

Ti ovšem, kteří jdou k záhubě, považují nauku o kříži za hloupost. My však, kteří budeme zachráněni víme, že tím Bůh projevil svou moc.

Stojí totiž v Písmě: »Způsobím, že k ničemu nebude moudrost moudrých a že vezme za své chytrost chytrých.«

Kampak se podělí mudrci? Kampak znalci Zákona? Kam světší myslitelé? Neukázal Bůh, jak pošetilá je světská moudrost?

A protože svět pro samou »moudrost« nepoznal v projevech Boží moudrosti Boha, uznal Bůh za dobré, že ty, kdo věří, zachrání »pošetilým« kázáním. Židé si totiž přejí zázraky, Řekové zase hledají moudrost, ale

korintské církve začaly ukrádat bludy, neporádky a roztržky.

Proto napsal Pavel Korintánům dva přísné listy. Jsou nejděší ze všech jeho listů.

První list napsal Korintánům z třetí apoštolské cesty za svého pobytu v Efezu roku 56 po Kr.

Druhý napsal z Makedonie v zimě roku 57/58 po Kr.

tomu také u Krista. Neboť my všichni jsme byli pokřtěni jedním Duchem v jedno tělo — ať už jsme židé nebo pohané, otroci nebo svobodní — všichni jsme pili jednoho Du-cha. Ani tělo se přece neskládá z jednoho údu, ale z mnoha. Řekne-li noha: »Poněvadž nejsem ruka, nenáležím k tělu,« což proto k tělu nenáleží? A řekne-li ucho: »Poněvadž nejsem oko, nenáležím k tělu,« což proto k tělu nenáleží? Kdyby celé tělo bylo jen oko, kde by byl sluch? Kdyby celé tělo bylo ucho, kde by byl čich? Bůh přece umístil údy v těle, jeden každý z nich, jak chtěl.

Kdyby všechny byly jeden úd, kde by bylo tělo? Je však mnoho údů, ale jedno tělo. Také nemůže oko říci ruce: »Nepotřebuji tě,« anebo zase nohám hlava: »Nepotřebuji vás.« Spíše naopak, právě ty údy těla, které se zdají slabšími, bývají mnohem potřebnější. A trpí-li jeden úd trpí spolu s ním všechny údy.

Vy jste Kristovo tělo a každý z vás jeho úd. Bůh ustanovil, aby v církvi jedni byli misionáři, druzí proroky, třetí učitelé. Někteří dále mají moc dělat zázraky, jiní dar uzdravovat, pomáhat, řídit, mluvit rozličnými jazyky. Jsou snad všichni misionáři? Jsou všichni proroky? Jsou všichni učitelé? Mají všichni moc dělat zázraky? Mají všichni dar uzdravovat? Mluví všichni jazyky? Umějí všichni (ty řeči v neznámém jazyku pronosené) vykládat? Usilujte však o dary lepší. A teď vám chci ukázat ještě mnohem vzácnější cestu.

Pavlovův hymnus na lásku

Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale neměl lásku, jsem jako znející kov a cimbál zvučící. Kdybych měl dar prorokovat, rozumět všem tajemstvím, ovládal všechno co se může vědět, a víru měl v nejvyšší míře, takže bych hory přenášel, ale neměl lásku, nejsem nic. A kdybych rozdál všechno, co mám a (pro druhého) do ohně skočil, ale neměl lásku, nic mi to neprospěje.

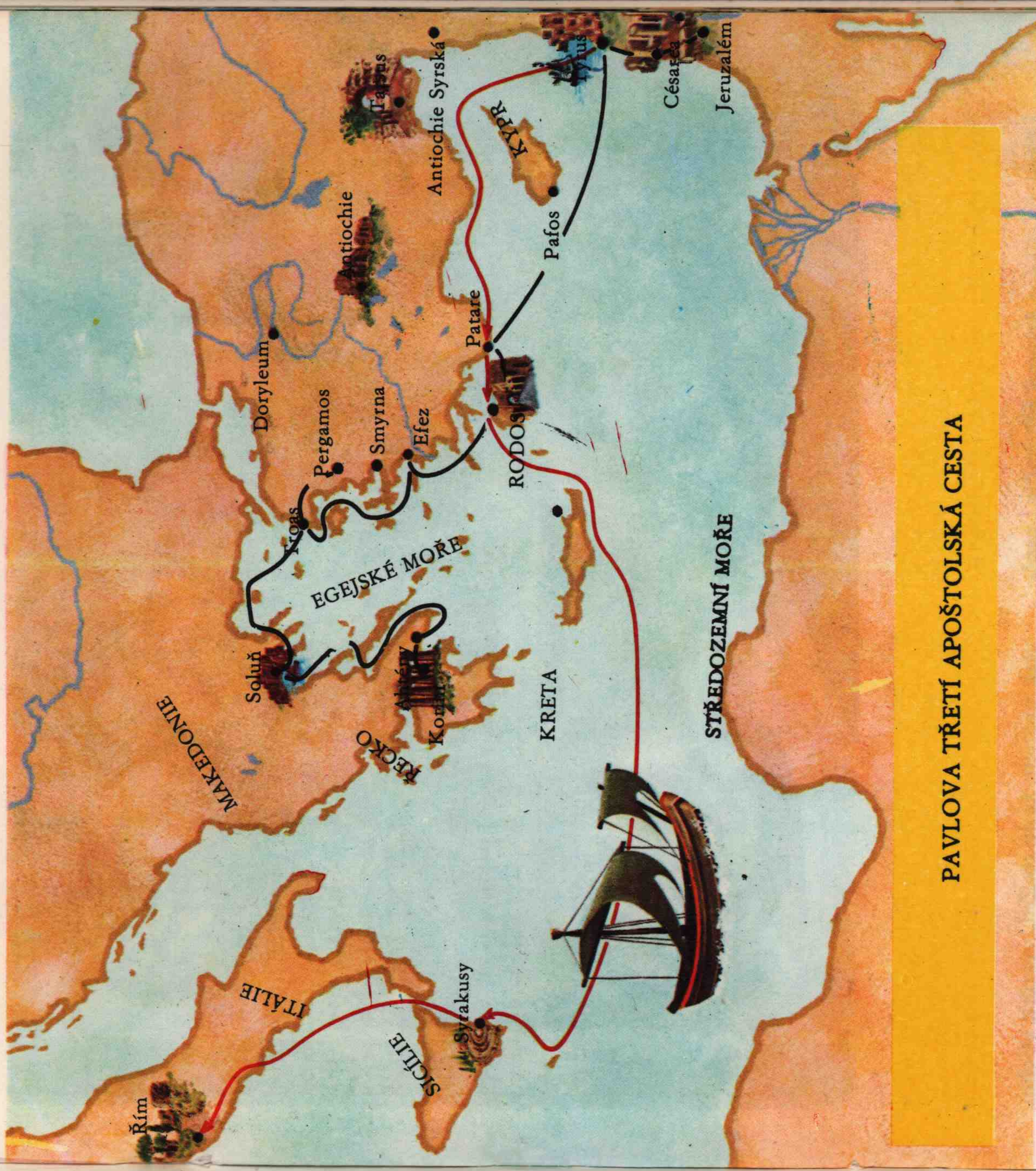
Láska je shovívavá, láska je dobrosrdečná, nezávidí, láska se nevychloubá, nenadá má, nedělá, co se nepatří, nemyslí jen a jen na sebe, nerozčiluje se, zapomíná, když jí někdo ublíží, má zármutek, když se dělá něco špatného, ale raduje se, když lidé žijí podle pravdy. Láska všechno omlouvá, všemu věří, nikdy nad ničím nezoufá, všechno vydrží. Láska nikdy nepřestává. Dar prorokování pomine, dar jazyků už nebude, dar poznání zanikne. Neboť kus je všechno naše poznání, nedostatečné je naše prorokování. Ale až přijde to, co je dokonalé, zanikne to, co je částečné. Když jsem byl dítětem, mluvil jsem jako dítě, myslel jsem jako dítě, usuzoval jsem jako dítě. Když se však ze mě stal muž, všechno dětské jsem odložil. Nyní vidíme jen jako v zrcadle, nejasně, ale potom uvidíme tvář v tvář. Nyní poznávám věci jen nedokonale, potom poznám dokonale, podobně, jak Bůh poznává mne.

Nyní trvá víra, naděje a láska, tato trojice. Ale největší z nich je láska.

Korintáňané jsou apoštolo- vým doporučujícím listem

Začínáme se opět doporučovat? Anebo potřebujeme jako někteří doporučujících listů pro nás nebo od vás? Náš list jste vy, vepsaný nám do srdce, známý a čtený všemi lidmi. Neboť vy jste zjevně list Kristův, pořízený námi a napsaný nikoliv inkoustem, nýbrž Duchem Boha živého, ne na deskách kamenných, nýbrž na deskách lidského srdce. Takovou důvěru máme k Bohu skrze Krista, ne že bychom sami sobě mohli něco přičítat, jako by to pocházelo od nás, ale když na něco stačíme, je to od Boha. On nám také dal schopnost sloužit nové smlouvě, která nespočívá v liteře, ale v duchu. Neboť litera zabíjí, ale duch oživuje.

Ten Pán je však duch; a kde je duch Páně, tam je svoboda. My všichni s nezakrytou tvářou odrážíme jako v zrcadle velebnost

PAVLOVA TŘETÍ APOŠTOLSKÁ CESTA

Páně, a tak se přetvořujeme stále víc a více k zářivé podobě, jakou má on. Působí to Duch Páně.

Demetrios bouří lid proti Pavlovi

V tom čase však povstalo nemalé pouboření pro to učení. Jakýsi stříbrník jménem Demetrios, výrobce stříbrných chrámeků Artemidiných, poskytoval nemalý výdělek řemeslníkům. Svolal je i ostatní dělníky při tom zaměstnané a promluvil: »Muži, vy víte, že máme z tohoto zaměstná-

ní velký zisk, a nyní vidíte a slyšíte, že tento Pavel přemlouváním nejen v Efezu, nýbrž téměř po celé Ásii, odvrátil mnoho lidu, neboť říká, že to nejsou žádní bohové, kteří jsou vyráběni rukama. Proto nejen nám hrozí nebezpečí, že toto odvětví našeho zaměstnání upadne v opovržení, nýbrž že i chrám veliké bohyně Ártemidy nebude za nic pokládán; ano je nebezpečí, aby neutrpěla na velebnosti ta, kterou ctí celá Ásie a celý svět.«

Po těch slovech se rozpálili hněvem a

křičeli: »Veliká je Artemis Efezanů!« I naplnilo se město zmatkem a všichni se hnali do divadla; strhli s sebou Makedoňany Gaja a Aristarcha, průvodce Pavlovy.

Když však Pavel chtěl vejít mezi lid, učedníci mu to nepřipustili. Ano, i někteří z vysokých úředníků, kteří mu byli nakloněni, poslali k němu s prosbou, aby se nevydával do divadla. Tam každý křičel něco jiného, neboť v shromáždění byl zmatek a většina nevěděla, proč se sešli. I vytáhli ze zástupu jakéhosi Alexandra, poněvadž ho Židé porokovali vpřed. Alexander pak pokynul rukou a chtěl k lidu mít obrannou řeč. Když

však poznali, že je to Žid, vzkřikli všichni jedním hlasem a křičeli asi dvě hodiny: »Veliká je Artemis Efezanů!«

Tu městský tajemník upokojil zástup slovy: »Muži efezští, kdo z lidí neví, že město Efezanů je strážcem chrámu veliké Artemidy a jejího obrazu spadlého s nebe? Poněvadž tedy to nelze popřít, je potřeba, abyste zachovali klid a nečinili nic ukvapeně. Přivedli jste tyto muže, kteří nejsou ani svatokrádci, ani rouhači naší bohyně.

Jestliže tedy Demetrios a s ním jeho řemeslníci mají proti někomu žalobu, konají se veřejné soudy a jsou tu místodržitelé; u

nich ať si na ně podají žalobu! Žádáte-li však ještě něco jiného, budiž to vyřízeno v zákonném shromáždění! Vždyť se vydáváme do nebezpečí, že budeme obžalováni pro dnešní povstání, neboť není žádné příčiny, kterou bychom mohli odůvodnit toto shluknutí.«

A po těch slovech rozpustil shromáždění.

Eutychův smrtelný pád

Když jsme se (v Troadě) prvního dne po sobotě shromáždili k lámání chleba, Pavel,

chtěje příštího dne odejít, rozmlouval s nimi a protáhl řeč až do půlnoci.

V horní sni, kde jsme byli shromážděni, bylo mnoho lamp. Jakýsi jinoch, jménem Eutychos, seděl tam na okně, a poněvadž Pavel dlouho mluvil, upadl v hluboký spánek; a ve spánku spadl s třetího patra a byl zdvižen mrtvý.

Ale Pavel sestoupil k němu, naklonil se nad ním, objal jej a řekl: »Neznepokojte se, neboť duše je v něm!« Pak vyšel nahoru, lámal chléb, pojedl a mluvil ještě dlouho až do svítání; potom odešel. Jinocha však přivedli živého a potěšili se nemálo.

Pavův list Římanům

Pavel již dlouho toužil navštívit Řím, hlavně město mocné Římské říše.

Těšil se na tuto cestu a napsal začátkem roku 58 po Kr z Korintu list křesťanské obci v Římě, která tam už existovala. Chtěl se vydat na cestu do Říma po skončení svého poslání v Jeruzalémě.

Když Pavel psal tento list, nemohl ještě předvédat smutné okolnosti, za kterých se ta cesta potom uskutečnila.

Všem vám v Římě, které Bůh miluje a které povolal do stavu svatých, milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista.

Nejprve děkuji svému Bohu skrze Ježíše Krista za vás za všechny, že se vaše víra s chválou rozhláší po celém světě. Svědkem jistě je mi Bůh, jemuž celým svým duchem sloužím, hlásaje evangelium o jeho Synu, že neustále na vás vzpomínám vždy při svých modlitbách a prosím, aby se mi již konečně jednou podařilo po vůli Boží přijít k vám. Neboť toužím vás spatřit, abych vám udělil něco z duchovní milosti k vašemu utvrzení, to jest, abych se spolu povzbudil mezi vámi společnou vírou, vaší i svou.

Nerad bych však, bratři, abyste nevěděli, že jsem si často umínil přijít k vám — ale bylo mi v tom až dosud zabráněno — abych měl nějaký užitek také u vás jako u ostatních národů. Jsem dlužníkem Řeků i barbarů, moudrých i nemoudrých. Proto, co na mně je, jsem ochoten také vám v Římě kázat evangelium.

Pavel prosí o modlitbu

A vím, až přijdu k vám, že přijdu s hojným požehnáním Kristovým.

ŘÍM 1, 15; SK 26, 27

Proším vás však, bratři, pro našeho Pána Ježíše Krista a pro lásku Ducha svatého, abyste mě podporovali svými modlitbami za mne u Boha: Ať jsem vysvobozen od nevěřících v Judsku a ať je moje odevzdání daru v Jeruzalémě příjemné věřícím, abych po vůli Boží přišel k vám s radostí a pookřál mezi vámi!

Bůh pokoje budíž s vámi se všemi! Amen.

Pavel spěchá do Jeruzaléma

Pavel spěchal, neboť chtěl být na svátky v Jeruzalémě.

V Troadě sešel na loď a přes Asos a Chios přišel do Milétu. Tam se krátce zdržel. Potom se rozloučil s Efezem a přes Kós a Rhodos plavil se dále do Tyru a odtud přišel potom do Césaraje.

Lukáš, Pavův společník na cestách, píše o dalších událostech v Césaraji a v Jeruzalémě.

Když jsme tam několik dní dleli, přišel z Judska jeden prorok, jménem Agabos. Ten přišel k nám, vzal Pavův pás, svázal si jím ruce i nohy a pravil: »Toto praví Duch svatý: Toho muže, jehož je tento pás, takto sváží Židé v Jeruzalémě a vydají do rukou pohannů.«

Jak jsme to uslyšeli, prosili jsme ho my i tamější věřící, aby nechodil do Jeruzaléma. Ale Pavel odpověděl takto: »Co to děláte, že pláčete a rozrýváte mi srdce? Vždyť já jsem připraven nejen se dát svázat, nýbrž pro jméno Pána Ježíše v Jeruzalémě i zemřít.«

Poněvadž se nedal přemluvit, přestali jsme a řekli: »Staň se vůle Páně!«

Po těch dnech jsme se připravili na cestu a odebrali se do Jeruzaléma.

Když jsme přišli do Jeruzaléma, přijali nás bratři s radostí.

Tu Pavel vzal s sebou ty muže a příštího dne se s nimi zaslavil, vešel do chrámu a ohlásil konec dnů zaslavení, aby se pak mohla podat oběť za každého z nich.

Pavel zajat

Když se končilo sedm dní, uzřeli ho v chrámě Židé z Asie; popudili všechny lid, jali

ho a křičeli: »Muži izraelští, pomozte! To je ten muž, který všechny všude učí proti lidu, proti Zákonu a proti tomuto místu. Dokonce i Řeky uvedl do chrámu a tím znesvětil toto svaté místo.« Viděli s ním totiž předtím v městě Trofima z Efezu a domnívali se, že ho Pavel uvedl do chrámu. Celé město se zneklidnilo a povstal shon lidu. Uchopili Pavla a táhli ho ven z chrámu, a hned byly brány zavřeny.

Už ho chtěli usmrtit, když tu bylo veliteli vojska ohlášeno, že se bouří celý Jeruzalém. Ten ihned vzal vojáky a setníky a běžel k nim dolů. Když však uzřeli velitele a vojáky, přestali Pavla bít.

Tu velitel přistoupil, uchopil ho a rozkázal ho svázat dvěma řetězy. I vyptával se, kdo je a co učinil.

Poněvadž se pro hluk nemohl dovědět nic jistého, rozkázal ho vést do kasáren.

Když však přišel Pavel ke schodům, musel být pro nápor davu nesen vojáky, neboť šlo za ním množství lidu a křičelo: »Pryč s ním!«

Když měl být Pavel již uveden do kasáren, řekl veliteli: »Smím ti něco říci?«

On řekl: »Umíš řecky?« Ty tedy nejsi ten Egyptan, který nedávno pobouřil a na poušť odvedl čtyři tisíce odbojníků?«

I řekl Pavel: »Já jsem Žid z Tarsu, občan

nikoli neznámého města v Kilikii. Prosím tě, dovol mi promluvit k lidu!»

Když dovolil, Pavel stoje na schodech, pokynul lidu rukou. Jakmile nastalo veliké ticho, promluvil hebrejsky:

Obranná řeč Pavlova

»Bratři a otcové, poslyšte moji obranu, kterou před vámi nyní konám!«

Když pak uslyšeli, že k nim mluví hebrejsky, byli ještě tišeji.

A mluvil dále: »Já jsem Žid, narozený v Tarsu v Kilikii, vychovaný však zde v tomto městě; u nohou Gamalielových byl jsem přísně vzdělán podle otcovského Zákona, takže jsem byl horlitem pro Boha, jako i vy všichni jste dnes. I pronásledoval jsem toto učení až k smrti. Muže i ženy jsem spoutával a uvrhoval do vězení, jak mi dosvědčí velíknež a všichni starší. Od nich jsem dostal i listy k bratřím a ubíral jsem se do Damasku, abych také tamější křesťany přivedl svázané do Jeruzaléma, aby byli potrestáni.«

Potom Pavel vyprávěl dějiny svého obrácení, pokřtění a poslání. Zdůraznil zvláště, že Pán Ježíš mu v jednom vidění řekl: »Jdi, neboť tě pošlu daleko mezi pohanště národy!«

Poslouchali ho však až po ta slova a potom hlasitě vykřikli: »Pryč se země s takovým člověkem, neboť nesmí dále žít!« A když křičeli, odkládali si roucha a házeli prach do vzduchu.

Pavel se odvolává na svoje právo římského občana

Velitel rozkázal zavést ho do kasáren. Tam ho dal zbičovat a přitom vyslýchat, aby se dověděl, proč tak proti němu křičeli.

Když ho však přivázali řemeny, otázal se Pavel setníka, který u toho stál: »Smíte vy zbičovat římského občana, a to bez rozsudku?«

Když to setník uslyšel, šel k veliteli a ohlásil mu to slovy: »Co to chceš dělat? Vždyť ten člověk je římský občan!«

I přistoupil velitel a řekl mu: »Pověz mi, jsi-li ty římský občan?«

A on řekl: »Ano.«

I řekl velitel: »Já jsem dosáhl tohoto občanství za velké peníze.«

A Pavel pravil: »A já jsem se v něm už narodil.«

Ihned od něho odstoupili ti, kdo ho chtěli mučením vyslýchat. Také velitel se ulekl, když zvěděl, že je římský občan a že ho dal spoutat.

Pavel před veleradou

Velitel (posádky v Jeruzalémě) chtěl vědět najisto, z čeho židé Pavla obviňují. Dal ho tedy na druhý den vyvést z vězení a přikázal, aby se shromáždili velební a celá velerada. Pak dal Pavla dovést dolů a postavit před ně.

Rozpoutal se velký křik. Když se hádka rozmáhala, dostal velitel strach, aby snad Pavla nerozsápali. Proto poručil, aby přišel dolů oddíl vojska, vyrval jim ho a odvedl zase do pevnosti. V noci potom přistoupil k němu Pán a řekl mu: »Neztrácej odvahy! Jako jsi o mně vydával svědectví v Jeruzalémě, tak musíš vydávat svědectví také v Římě.«

Srocení Židů proti Pavlovi

Příštího dne se srotili někteří Židé a zapřísáhli se, že nebudou jíst ani pít, dokud Pavla neusmrtí. Bylo jich přes čtyřicet, kteří se tak spikli. Ti přišli k velebnějším a starším a řekli: »Slavnostně jsme se zapřísáhli, že ničeho neokusíme, dokud neusmrtíme Pavla. Proto nyní ohlaste vy s veleradou veliteli, aby ho k vám přivedl, jako byste chtěli důkladněji vyšetřit jeho věc. My pak jsme příchystání usmrtit ho, ještě dříve než se přiblíží.«

O těch úkladech se však dověděl syn Pavlovy sestry. Odešel pak do kasáren a oznámil to Pavlovi. Pavel pak zavolal k sobě jednoho setníka a řekl: »Doved' tohoto jinocha k veliteli, neboť mu má něco ozná-

mit!« On ho vzal sebou, dovedl k veliteli a řekl: »Vězeň Pavel povolal mě k sobě a prosil mě, abych tohoto jinocha dovedl k tobě, poněvadž ti má něco povědět.«

Tu ho vzal velitel za ruku, odstoupil s ním stranou a otázel se ho: »Co mi máš oznámit?« A on řekl: »Židé se umluvili, že tě požádají, abys dal zítra uvést Pavla před veleradu, jako by chtěli o něm něco důkladněji zvědět. Ale ty jim nevěř, neboť z nich více než čtyřicet mužů činí mu úklady a zapřísáhli se, že nebudou jíst ani pít, dokud ho neusmrtí. A nyní jsou připraveni a čekají na tvou příповěď.«

Velitel tedy propustil jinocha a přikázal mu: »Nikomu neříkej, že jsi mi to sdělil!« I povolal velitel k sobě dva setníky a nařídil: »Od třetí hodiny noční mějte v pohotovosti dvě stě vojínů na cestu do Césareje, k tomu sedmdesát jezdců a dvě stě kopínků! Připravte také jezdecká zvířata, aby na ně posadili Pavla a dovedli ho v bezpečí k vladaři Felixovi.«

Podle rozkazu vzali vojíní Pavla a v noci ho dovedli do Antipatridy.

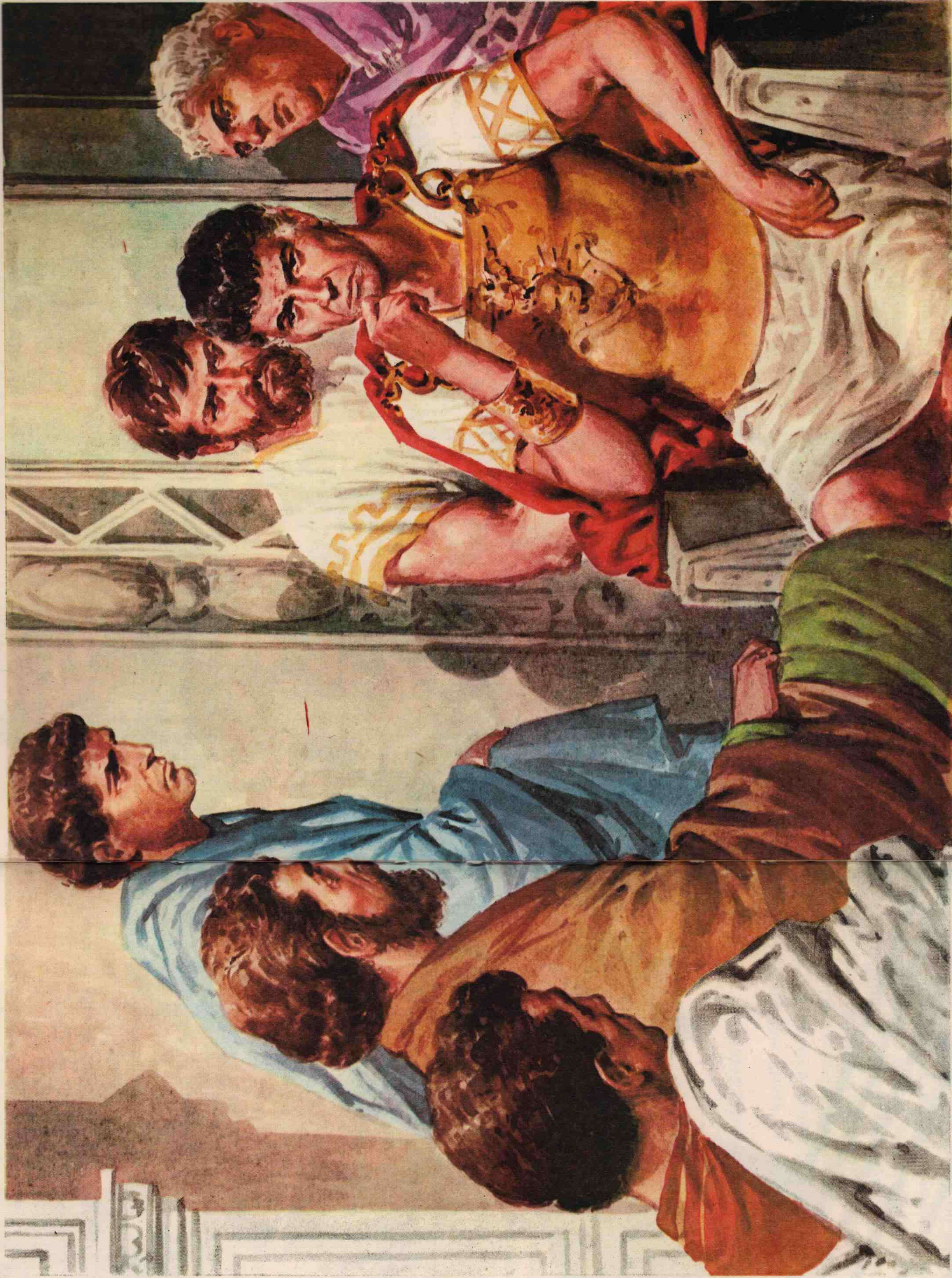
Soudní řízení před Felixem

Po pěti dnech přišel velekněz Ananiáš s některými staršími a s jakýmsi právním znalcem Tertullem, a ti podali u vladaře žalobu proti Pavlovi:

»Shledali jsme totiž, že tento člověk je jako morová nákaza a strůjce nepokojů mezi všemi Židy po celém světě, že je také náčelníkem sekty nazarejské a že se pokusil znesvětit i náš chrám. Od něho se budeš moci sám při výslechu dovědět o tom o všem, z čeho my ho obviňujeme.«

Přidali se pak i Židé a pravili, že je tomu tak.

Na pokyn vladařův, aby mluvil, promluvil Pavel takto: »Můžeš se přesvědčit, že není tomu více než dvanáct dní, co jsem přišel do Jeruzaléma klanět se Bohu. Ani v chrámě, ani v synagogách ani ve městě mě nezastihli se s někým hádat nebo působit

shon lidu, proto nemohou před tebou dokázat, co na mne nyní žalují. K tomu se ti však přiznávám, že podle toho učení, které oni nazývají sektou, tak sloužím Bohu svých otců a věřím všemu, co je psáno v Zákoně a v Prorocích.«

Protože Felix měl dosti důkladnou znalost o tom učení, odročil jejich věc se slovy:

»Až sem přijde velitel Lysias, rozhodnu ve vaší věci.«

A přikázal setníkovi, aby ho držel ve vazbě, dopřál mu volnost a nebránil nikomu z jeho přátel mu posluhovat.

Po dvou letech dostal Felix za nástupce Portia Festa. A poněvadž se chtěl Židům zavděčit, ponechal Pavla ve vězení.

Pavel se odvolává k císaři

Když Festus nastoupil do té provincie, odebral se po třech dnech z Césareje do Jeruzaléma.

Pobyl tam nevíce než osm nebo deset dní a vrátil se do Césareje.

Příštího dne se posadil na soudnou stoličku a kázal Pavla přivést. Když byl přiveden,

obstoupili ho Židé, kteří přišli z Jeruzaléma, a vedli proti němu mnoho těžkých žalob, avšak nemohli je dokázat.

Pavel se totiž hájil takto: »Neprovinil jsem se v ničem ani proti židovskému Zákonu, ani proti chrámu, ani proti císaři!«

Ale Festus, chtěje se zavděčit Židům, odpověděl Pavlovi: »Chceš jít do Jeruzaléma a tam být pro to přede mnou souzen?«

Pavel však odpověděl: »Před císařským soudem stojím, zde mám být souzen! Židům jsem v ničem neublížil, jak i ty nejlépe víš. Jestliže jsem přece vinen anebo spáchal-li jsem něco, co zasluhuje smrti, nezdráhám se umřít. Není-li však nic na tom, z čeho mě tito obviňují, nikdo mě nemůže jim vydat. Odvolávám se k císaři!«

Tu Festus promluvil s radou, řekl: »K císaři ses odvolal, k císaři půjdeš!«

Pavel před Agrippou

Po několika dnech zavítal do Césareje král Agrippa a Berniké; přišli pozdravit Festa a zdrželi se tam více dní. Festus přitom předložil králi Pavlův případ.

I řekl Agrippa Festovi: »Rád bych si i já poslechl toho člověka.«

A on řekl: »Zítřka ho uslyšíš.«

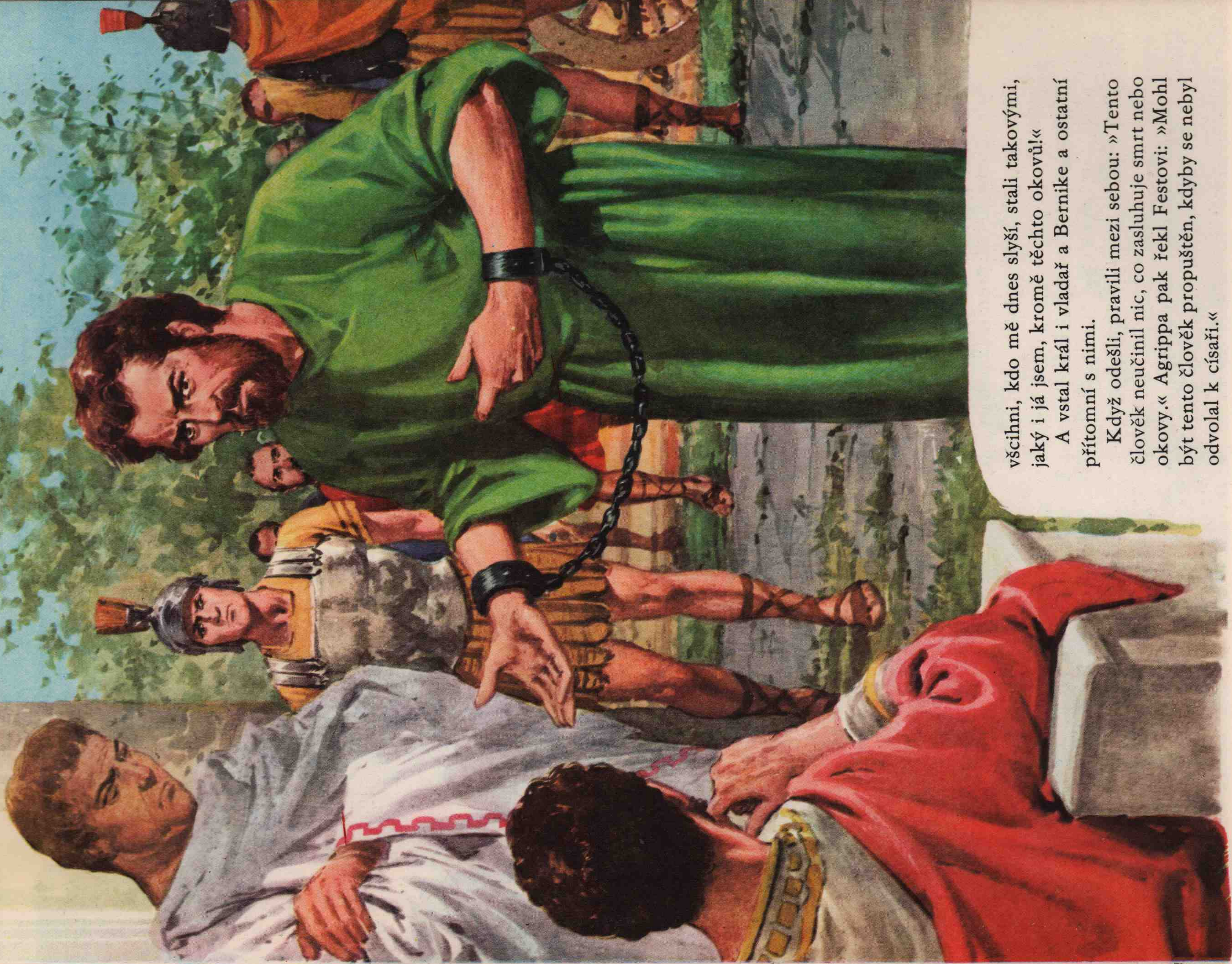
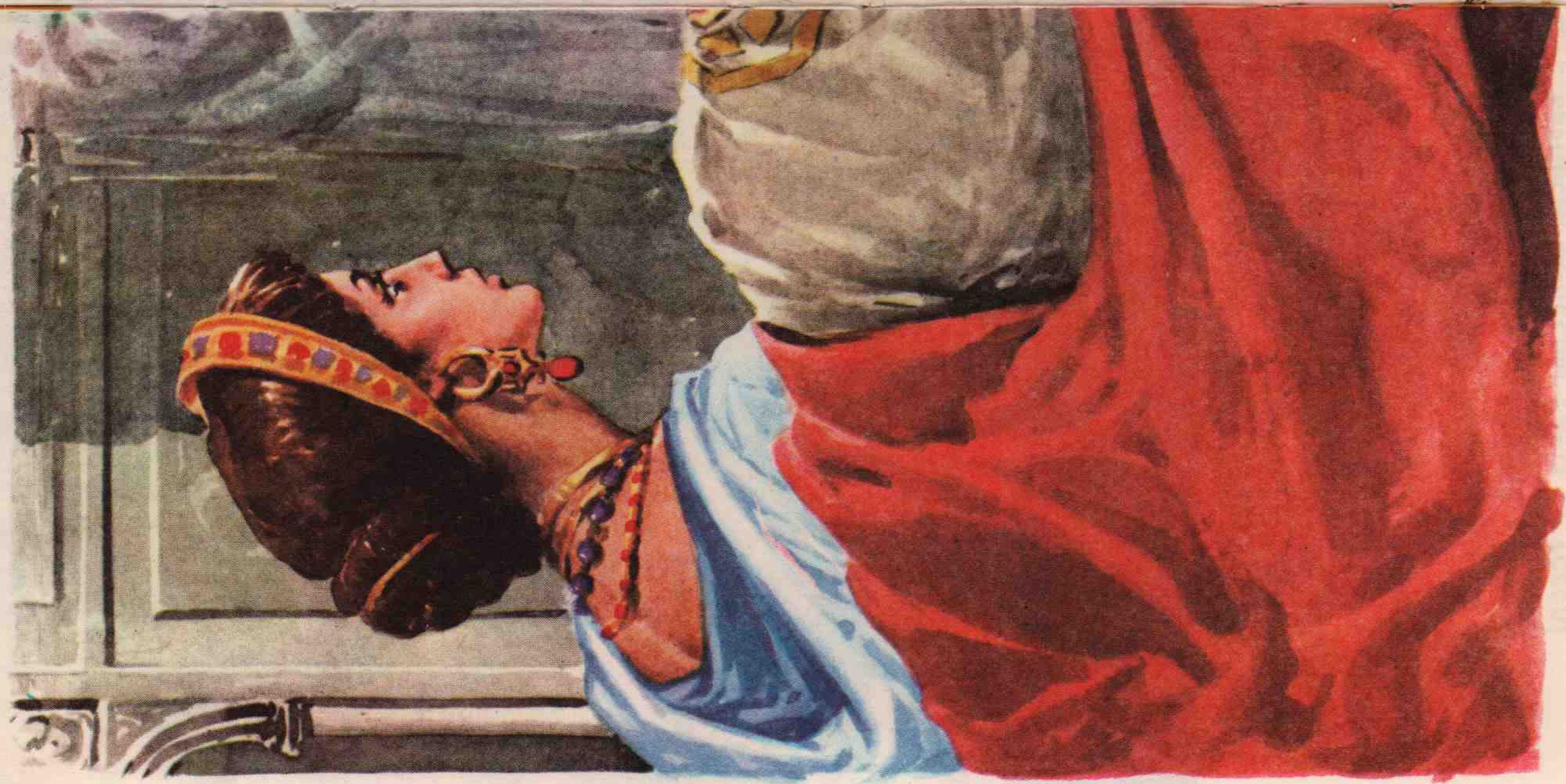
Druhého dne tedy přišel Agrippa i Berniké s velikou okázalostí a vešli i s veliteli a předními muži města do soudní síně. Na rozkaz Festův byl předveden Pavel.

A Festus řekl: »Králi Agrippa a všichni muži s námi zde přítomní! Zde vidíte toho, kvůli němuž veliké množství Židů v Jeruzalémě i zde na mne s křikem doléhá, že nesmí zůstat naživu. Ale já jsem shledal, že nečinil nic, co zasluhuje smrti. Poněvadž se však odvolal k císaři, rozhodl jsem se poslat ho k němu. Ale nemám, co určitého bych o něm napsal svému pánu. Proto jsem ho předvedl před vás, a zvláště před tebe, králi Agrippa, abych po výslechu měl co napsat; neboť se mi zdá nerozumné poslat vězně bez udání jeho viny.«

Když potom král Agrippa dovolil Pavlovi, aby promluvil něco na svoji obranu, Pavel se s takovým zápalem rozpovídal o své neoblomné víře v Ježíšovo zmrtnýchvstání, že Agrippa nemohl zůstat lhostejný.

I řekl Agrippa Pavlovi: »Málem bys mě přemluvil, abych se stal křesťanem.«

A Pavel: »Přál bych si od Boha, abyste se dříve nebo později nejen ty, nýbrž také

všichni, kdo mě dnes slyší, stali takovými, jaký i já jsem, kromě těchto okovů!«

A vstal král i vladař a Berniké a ostatní přítomní s nimi.

Když odešli, pravili mezi sebou: »Tento člověk nečinil nic, co zasluhuje smrt nebo okovy.« Agrippa pak řekl Festovi: »Mohl být tento člověk propuštěn, kdyby se nebyl odvolal k císaři.«

Pavlova cesta do Říma

SK 27

Jakmile bylo rozhodnuto, že poplujeme do Itálie, vydali Pavla s některými jinými vězni setníku jménem Julioví z císařské čety. Vstoupili jsme na adramyttskou loď, která měla plout do pobřežních měst Asie, a vyrazili jsme; s námi byl Makedoňan Aristarchos ze Soluně. Druhého dne jsme se dostali do Sidonu. Julius, který se choval k Pavlovi přívětivě, dovolil mu zajít k přátelům a zaopatřit čeho měl potřeby.

Odtamtud jsme pak vyjeli a pluli jsme pod Kyprem, neboť vály větry proti nám; a propluše moře podél pobřeží Kilikie a Pamfylie, dorazili jsme do Myry v Lykii. Tam setník vyhledal alexandrijskou loď, která plula do Itálie; i přivedl nás na ni. Když pak jsme zvolna pluli po mnoho dní, dostali jsme se jen stěží proti Knidu, a poněvadž nám bránil vítr, odpluli jsme pod Krétu k Salmone. Po namáhavé plavbě podél pobřeží dorazili jsme k jednomu místu jménem Dobré Přístavy, blíže něhož bylo město Lasaia.

Když však uplynulo mnoho času a plavba byla již nebezpečná, protože pominul i půst, napomínal je Pavel a pravil jim: »Muži, vidím, že plavba bude spojena s nesnází a velikou škodou nejen pro náklad a pro loď, nýbrž i pro naše životy.« Ale setník věřil více kormidelníku a majiteli lodi než slovům Pavlovým.

A poněvadž ten přístav nebyl příhodný k přezimování, většina se rozhodla odtamtud odplout, aby se co možná dostali k přezimo-

vání do Feniky, krétského přístavu na straně jihozápadní a severozápadní.

Na rozbourěném moři

Protože pak zavál mírný jižní vítr, vytáhli kotvu v domněnce, že dosáhnou tak svého záměru a plavili se blíže pobřeží Kréty.

Ale nedlouho potom zadul od ostrova bouřlivý vítr zvaný Eurakylon. A poněvadž loď větrem zachvácená nemohla mu čelit, pustili jsme ji po něm a byli jsme hnáni.

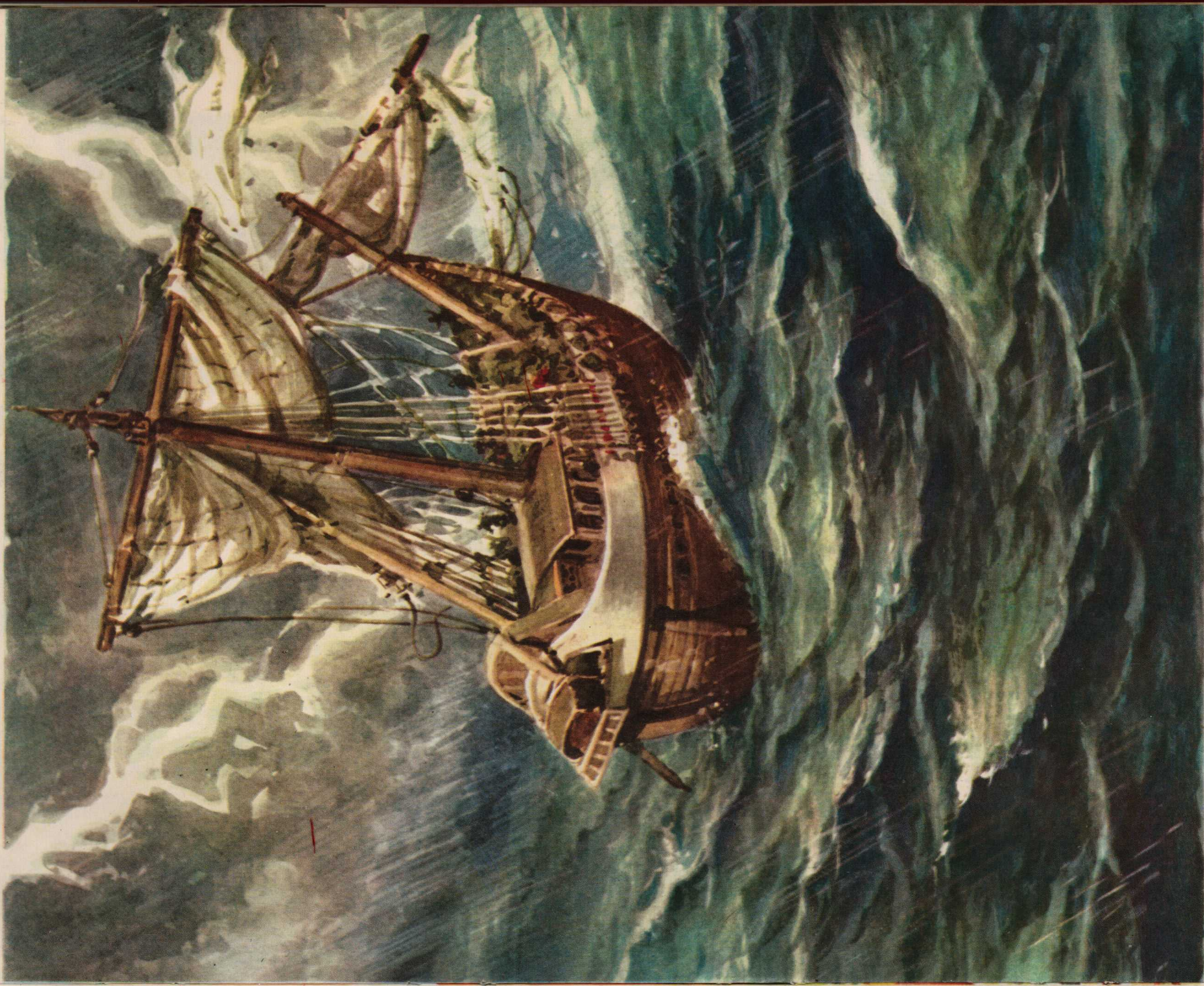
Když jsme se dostali k jednomu ostrůvku jménem Kauda, stěží jsme se mohli zmocnit záchranného člunu. Když jej vytáhli, použili pomocných prostředků tím, že loď obvázáli.

A ze strachu, aby nenajeli na syrskou mělčinu, stáhli plachty a tak se nechali hnát.

A poněvadž bouře námi prudce zmítala, vyhazovali druhého dne část nákladu a třetí den vlastníma rukama hodili do moře lodní nářadí.

Když však se po mnoho dní ani slunce ani hvězdy neukázaly a bouře nemálo zuřila, ztrácela se již veškerá naděje, že se zachránímě.

A když již byla velká nechuť k jídlu, postavil se Pavel uprostřed nich a řekl: »Muži, měli jste mě uposlechnout a neodjíždět od Kréty a tak si ušetřit tuto nesnáz a škodu. A nyní vás napomínám, abyste byli dobré mysli, vždyť žádný z vašich životů nebude ztracen, ale jen loď. Neboť této noci přistoupil ke mně anděl toho Boha, jehož jsem a jemuž sloužím, a řekl: 'Neboj

terý, až doplave na břeh, neutekl. Ale setník, chtěje zachránit Pavla, zabránil jim v tom. Přikázal, aby se nejprve spustili do moře ti, kdo umějí plavat, a dorazili na pevninu; ostatní pak dílem po prknech, dílem po kusech zbylých z lodi. A tak se všichni zachránili na pevninu.

Pavel na Maltě

A když jsme se zachránili, tu jsme se dověděli, že se ten ostrov nazývá Malta. Obyvatelé nám ukázali neobyčejnou přívětivost. Pro nastalý déšť a pro zimu zapálili hranici a vzali nás všechny k sobě.

Pavel nabíral trochu chrástí a přiložil je na oheň. To pro horko vyběhla z chrástí zmijsa a zavěsila se mu na ruku. Jak obyvatelé užili to zvíře viset mu na ruce, pravili si vespolek: »Jistě vrah je tento člověk! Třebas vyvázl z moře, přece ho bohyně pomsty nechce měchat naživu.« Ale on setřásl to zvíře do ohně a nic zlého se mu nestalo. Oni pak čekali, že oteče nebo padne a náhle zemře. Když však dlouho čekali a viděli, že se mu nic zlého neděje, změnili své mínění a pravili, že je bůh.

V oné krajíně měl své statky vladař toho ostrova jménem Publius. Ten nás přijal a přátelsky hostil po tři dny. Otec Publiův ležel nemocen s horečkou a úplavicí. Pavel vešel k němu a pomodlil se; pak vložil na něho ruce a uzdravil ho. Když se to stalo, přicházeli také ostatní nemocní z ostrova a byli uzdravováni. Ti také nám prokázali mnohou čest; a když jsme byli na odchodu, nakladli nám věcí potřebných na cestu.

Z Malty do Říma

Po třech měsících jsme odpluli na alexandrijské lodi, která na ostrově přezimovala a měla za znak Blížence. A když jsme přijeli do Syrakus, zůstali jsme tam tři dny. Odtamtud jsme se dostali do Regia. A když den poté zavál jižní vítr, přijeli jsme druhého dne do Puteolu. Tam jsme našli bratry a ti nás žádali, abychom u nich zůstali sedm dní. A tak jsme přišli do Říma.

se, Pavle, před císařem musíš stát! A hle, Bůh ti dal všechny ty, kdo se s tebou plaví.

Proto, muži, buďte dobré mysli! Neboť věřím Bohu, že se stane tak, jak mi bylo řečeno. Musíme se však dostat na nějaký ostrov.«

Ztroskotání lodi

Přišla čtrnáctá noc, co jsme se plavili po Adriatickém moři. Kolem půlnoci se domnívali lodníci, že se jim ukazuje nějaká země. I spustili olovnici a naměřili dvacet sáhů. A když kousek odtamtud odpluli a opět spustili olovnici, naměřili patnáct sáhů.

Ze strachu, abychom nenarazili na úskalí,

přede všemi, rozlámal jej a dal se do jídla. I nabyli všichni dobré mysli a také pojedli. Bylo nás všech na lodi dvě stě šestasedmdesát osob. Když se nasýtili, odlehčovali lodi tím, že házeli do moře obilí.

Když se rozednilo, nepoznávali zemi, ale pozorovali jakýsi záliv s nízkým břehem a k němu pomýšleli, bude-li jim možno, s lodí přistát. I odtáli kotvy a pustili do moře. Zároveň rozvázali provazy u kormidel, vytáhli přední plachtu proti větru a jeli ke břehu. A když se dostali na mělčinu, narazili s lodí; a tu předeck lodi uvázl a zůstával nepohnut, kdežto zadní část lodi se lámala náporem vln.

I radili vojínové vězně usmrtit, aby něk-

Pavlův pobyt v Římě

Tamější bratři, uslyševše o nás, přišli nám naproti až na forum Appiovo a ke Třem Hospodám. Jakmile je Pavel uzřel, poděkoval Bohu a nabyl nové odvahy.

Pavel v Římě

Když jsme dorazili do Říma, dostal Pavel dovolení, že může bydlet sám s vojákem, který ho hlídal.

Za tři dni potom svolal si tamější židovské přední muže. Když se sešli, řekl jim: »Bratři, já jsem neudělal nic proti izraelskému lidu ani proti zvykům přijatým od předků. Přesto však jsem byl z Jeruzaléma v poutech vydán do moci Římanům. Ti mě po výsledku chtěli propustit, protože jsem se nedopustil žádného provinění, za které bych zasluhoval smrt. Když se však Židé proti tomu stavěli, byl jsem nucen odvolat se k císaři, ale ne proto, že bych chtěl na svůj národ žalovat. Kvůli tomu jsem si přál, abych vás mohl uvídnout a promluvit s vámi. Vždyť pro naději v Izraelu (v Mesiáše) nosím tenhle řetěz.«

Ale oni mu řekli: »My jsme písemně zprávy o tobě z Judska nedostali, ani nikdo z bratří nepřišel, který by býval o tobě něco špatného oznámil nebo řekl. Avšak žádáme si poslechnout od tebe, co smýšlíš, neboť o této sektě je nám to známo, že se jí všude odporuje.«

Pavel blásá křesťanství v Římě

Ustanovili mu den a ve velkém počtu přišli k němu do jeho obydlí. I vykládal jim, vydávaje svědectví o království Božím, a snažil se je od rána do večera přesvědčovat o

Ježíši jak ze Zákona Mojžíšova, tak z Proroků. A někteří věřili jeho slovům, jiní však nevěřili.

Jsouce pak mezi sebou nesovorní, odcházeli; přitom Pavel řekl jen toto slovo:

»Správně řekl Duch svatý k vašim otcům skrze proroka Izaiáše:

„Jdi k tomuto lidu a řekni:

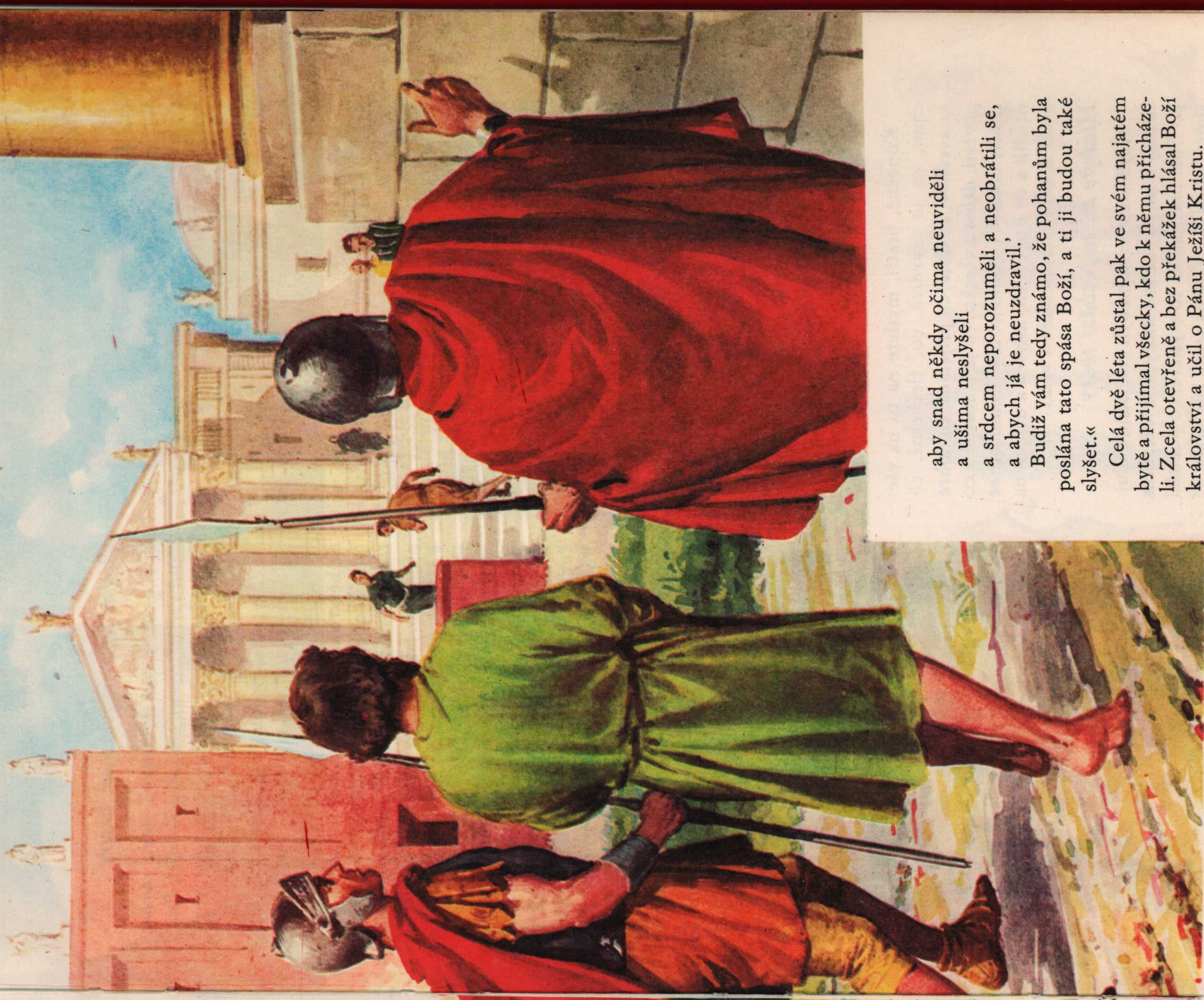
Ušima budete poslouchat, a nebudete rozumět,

a hledíce budete se očima dívat, a neuvídíte.

Neboť zatvrdilo srdce tohoto lidu

a těžce poslouchali ušima,

zamhuřovali své oči,

aby snad někdy očima neuvíděli
a ušima neslyšeli
a srdcem neporozuměli a neobrátili se,
a abych já je neuzdravil.

Budiž vám tedy známo, že pohanům byla
poslána tato spása Boží, a ti ji budou také
slyšet.«

Celá dvě léta zůstal pak ve svém najatém
bytě a přijímal všechny, kdo k němu přicházeli.
Zcela otevřeně a bez překážek hlásal Boží
království a učil o Pánu Ježíši Kristu.

Pavlovy listy z Říma

V době svého dlouhého pobytu ve vyšetřovací vazbě v Římě napsal Pavel listy mnohým křesťanským církvím obcím i některým osobám. Tyto listy spolu s krátkými listy jiných apoštolů patří mezi poslední knihy Nového zákona. V nich se zdůrazňují náboženské myšlenky, které patří mezi základní prvky křesťanské víry.

Uvádíme z nich jen některé důležité úryvky.

Duchovní výzbroj

Nakonec, bratři: Hleďte svou sílu v Pánu, v jeho všemohoucnosti. Oblečte se do plné výzbroje Boží, abyste mohli čelit ďáblům a nástrahám. Vedeme přece zápas ne proti nějaké obyčejné lidské moci, ale proti knížatům a mocnostem, kteří mají svou říši tmy v tomto světě, proti zlým duchům v ovzduší.

Proto vezměte na sebe plnou Boží výzbroj. Jen tak budete moci odolat, až budete zle, všechno překonat a obstát. Stůjte tedy pevně a za ochranný pás ať vám slouží život podle pravdy, za pancíř spravedlnost, za obuv na nohy odhodlanost, jakou dává evangelium pokoje. Při každé příležitosti se hned chraňte vírou jako štítem. Tak budete moci uhasit všechny ohnivé střely zlého ducha. Vezměte také přílbou spásy a meč Ducha, to je slovo Boží!

Buďte borliví

Konečně, bratři, myslete na to na všechno, co je pravdivé, co, šlechetné, co spravedlivé, co čisté, co příjemné, co dobré pověsti, dále na všechno, co je ctnostné a co chvály hodné! To konejte dále, čemu jste se naučili a co jste přijali, uslyšeli a uviděli na mně! A Bůh pokoje bude s vámi.

Hleďte to, co pochází shůry

Když jste s Kristem byli vzkříšeni, usilujte tedy o to, co pochází shůry, kde je Kristus po Boží pravici. Na to myslíte, co pochází shůry, ne na to, co je na zemi. Jste přece už

mrtví a váš život je s Kristem skrytý v Bohu. Ale až se ukáže Kristus, náš život, potom se i vy s ním ukážete ve slávě.

Všichni jsme si navzájem bratři

V krátkém listě Filemónovi, svému starému příteli a představenému křesťanů v Kolosách, Pavel prosí Filemóna, aby přijal nazpět s láskou otroka Onezima, který od něho utekl.

Vždyť snad proto ti byl vzat na čas, abys ho dostal nazpátek navždycky, ne už jako otroka, ale jako něco více než otroka: jako drahého bratra. Když i mně je tolik milý, jak teprve tobě, jako člověk i jako křesťan. Jsi-li tedy přesvědčen, že já a ty patříme k sobě, přijmi ho, jako bych to byl já sám. Jestliže tě v něčem poškodil nebo je ti něco dlužen, vlož to jako pohledávku na můj účet.

Já Pavel dávám na to vlastnoruční podpis: já ti to zaplatím. Nechci ti přitom říkat, že ty jsi mi dlužen více: sám sebe. Ano, bratře, já čekám, že mi křesťanský splníš mou prosbu. Potěš duchovně mé srdce!

Můj spravedlivý bude žít z víry, ale skryvá-li se ze strachu, nemá v něm zalíbení má duše.

My přece nenáležíme k těm, kdo se skrývají k (své) záhubě, nýbrž k těm, kdo věří, aby získali život.

Víra je základ věcí, v které doufáme, přesvědčení o věcech, které ještě nevidíme. Skrze ni se zajistí naši předkové dobře osvědčili.

Vírou poznáváme, že vesmír je stvořen Božím slovem, takže z věcí neviditelných povstaly viditelné.

Co bylo s Pavlem po dvoletém vyšetřování v Římě, není známo. Skutky apoštolů, které vypravují o jeho apoštolských cestách, končí zprávou, že Pavel čekal v Římě na soudní jednání. Někteří se domnívají, že byl z obžaloby osvobozen a odešel z Říma. Všeobecně se však myslí, že byl v Římě i v době pronásledování za císaře Nerona a tehdy i zemřel mučednickou smrtí.

Z Druhého listu Timotejovi, Pavlova dlouholetému a věrnému spolupracovníku, možno vytušit, že Pavel očekává brzkou smrt, ale zároveň je brdý na svou práci pro Krista.

Zapřísahám tě před Bohem a před Kristem Ježíšem, který bude soudit živé i mrtvé, zapřísahám tě při jeho slavném příchodu a království: Hlásej slovo! Přicházej s ním, ať je to vhod či nevhod, usvědčuj,

zakazuj, povzbuzuj s všestrannou trpělivostí a znalostí nauky.

Přijde totiž doba, kdy lidé nesousozdravé učení, nýbrž si nahromadí učitele podle vlastních choutek, aby mohli slyšet, co příjemně šimrá v uších; odvrátí sluch od pravdy a obrátí se k bájmům. Ty však buď ve všem rozvázný, vytrvalý ve zkouškách, pracuj jako hlasatel evangelia, dobře konej svoji službu.

Já totiž mám už prolít v oběť svou krev, chvíle, kdy mám odejít, je tady. Dobrý boj jsem bojoval, svůj běh jsem skončil, víru jsem uchoval. Teď mě už jen čeká věnoc spravedlnosti, který mi v onen den předá Pán, spravedlivý soudce. A nejen mně; stejně tak i všem, kdo s láskou čekají na jeho příchod.

Pán Ježíš buď s tvým duchem!
Milost s vámi!

Listy apoštola Petra

Poslední stránky knih Nového zákona jsou napsány v době pronásledování prvníků křesťanů v Římě, anebo bezprostředně po něm. Poukazují na budoucí slávu, která je odměnou za utrpení a varují před duchovními slabostmi.

Jako příklad uvádíme některé úryvky z listů apoštola Petra věřícím, jejichž počet den ze dne vzrůstal.

Kdo by vám mohl uškodit, budete-li horlit o dobro? I kdybyste museli trpět pro spravedlnost, blaze vám! Nebojte se jich, když vám vyhrožují a nedejte se zneklidnit.

Mějte v srdci posvátnou úctu ke Kristu jako k Pánu a buďte stále připraveni obhájit se před každým, kdo se vás ptá po důvodech vaší naděje, ale ovšem s jemností a ostýchaností. Musíte však mít přitom sami dobré svědomí. Pak se budou muset zastydět za své špatné řeči ti, kdo pomlouvají vaše dobré křesťanské chování.

Je přece lépe, abyste snášeli utrpení — chcete-li to tak Bůh — za to, že jednáte dobře, než abyste museli trpět za to, že jste udělali něco špatného.

Vždyť i Kristus zemřel jednou za hříchy — spravedlivý za nespravedlivé — aby nás přivedl k Bohu; podle těla byl sice usmrčen, ale zůstal živý podle duše.

Buďte pokorní

Opásejte se všichni ve vzájemném styku pokorou, neboť Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost. Pokorně se proto skloňte pod mocnou ruku Boží, a on vás povýší, až přijde k tomu čas. Na něj hoďte všechnu svou starost, vždyť jemu na vás záleží.

Buďte strážliví a bdělí, protože váš protivník ďábel jako řvoucí lev obchází a hledá, koho by mohl zhltnout. Postavte se proti

němu silní vírou. Víte přece, že vaši bratři po celém světě musejí také tak trpět.

O Kristově druhém příchodu

Jedna věc však, milovaní, ať vám není neznáma: že jeden den u Pána je jako tisíc let a tisíc let jako jeden den. Pán nezdržuje splnění zaslíbení, jak to někteří pokládají za zdržování, nýbrž je k vám shovívavý, a proto nechce, aby někteří zahynuli, nýbrž aby se všichni dali na pokání.

Den Páně však přijde jako zloděj a tehdy nebesa s velikým hukotem pomínou, zkládá se žářem rozpustí a země i se vším, co je na ní, bude souzena. Poněvadž tedy to všecko se rozpustí, jací máte být v svatém obcování a ve zbožnosti, a jak máte očekávat a urychlovat příchod dne Páně, kdy se nebesa ohněm rozpustí a základy žářem roztaví! Očekáváme však podle jeho zaslíbení nová nebesa a novou zemi, kde bude přebývat spravedlnost.

Když tedy na to musíte čekat, milovaní, horlivě se snažte, abyste byli před ním bez poskvrny a bez úhony v pokoji. Shovívavost našeho Pána považujte za svou spásu, jak vám to i náš milovaný bratr Pavel napsal podle své moudrosti, jak to také napsal ve všech svých listech, když v nich o těch věcech mluví. Některé věci jsou v nich ovšem těžko srozumitelné; ty lidé nevzdělání a neutvrzení ve víře překrucují ke své vlastní záhubě, jak také i ostatní Písma.

Milovaní, víte to už napřed. Proto si dávejte pozor, abyste nepozbyli svou pevnost tím, že byste se dali strhnout bludnými názory špatných lidí. Ať spíše rostete v milosti a poznání našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista.

Jemu buď sláva nyní i v den věčnosti! Amen.

Knih Zjevení apoštola Jana

Knih Zjevení apoštola Jana je poslední knihou Písma svatého, a tedy i Nového zákona. Byla napsána kolem roku 95 po Kr. V bohatém množství obrazů otvírá pohled na druhý Kristův příchod a na poslední soud.

Knih Zjevení představuje současnost i budoucnost ve formě vidění.

Mnohé z Janových prorockých obsabujících narážek na Řím, největší velmoc prvního století. Takovou je například narážka na Babilón.

Toto starověké velkoměsto Východu bylo jakoby symbolem dávných pronásledování Izraelitů, a proto v očích prvníků křesťanů se mohlo přirovnat k Římu.

Pronásledované křesťany posilovaly zvláště ty statě Knihy Zjevení, v nichž se hovoří o tom, že na konci dějin nebude vítězem římský císař, nýbrž Kristus.

Já Jan, spatřil jsem jiného anděla sestupovat z nebe; měl velikou moc a země byla ozářena jeho jasem. Z plné síly zavolal:

»Padl, padl ten veliký Babilón!

Změnil se v obydlí démonů,

v brloh kdejakého nečistého ducha,

v brloh kdejakého nečistého a odporného ptáka.

Vždyť všechny národy se napily

ze žhavého vína jeho smilstva a králové tohoto světa smilnili s ním a kupci tohoto světa zbohatli z převelikeho jeho rozkošnictví.«

A jiný hlas z nebe jsem uslyšel volat:

»Vyděte z nebe, můj lide,

abyste neměli účast v jeho hříších

a nedostali také z jeho ran,

neboť jeho hříchy se kupí až k nebi

a Bůh se rozpomenul na jeho nepravosti.

Proto v jeden den přijdou na něj rány:

mor, zármutek a hlad

a ohněm bude spálen,

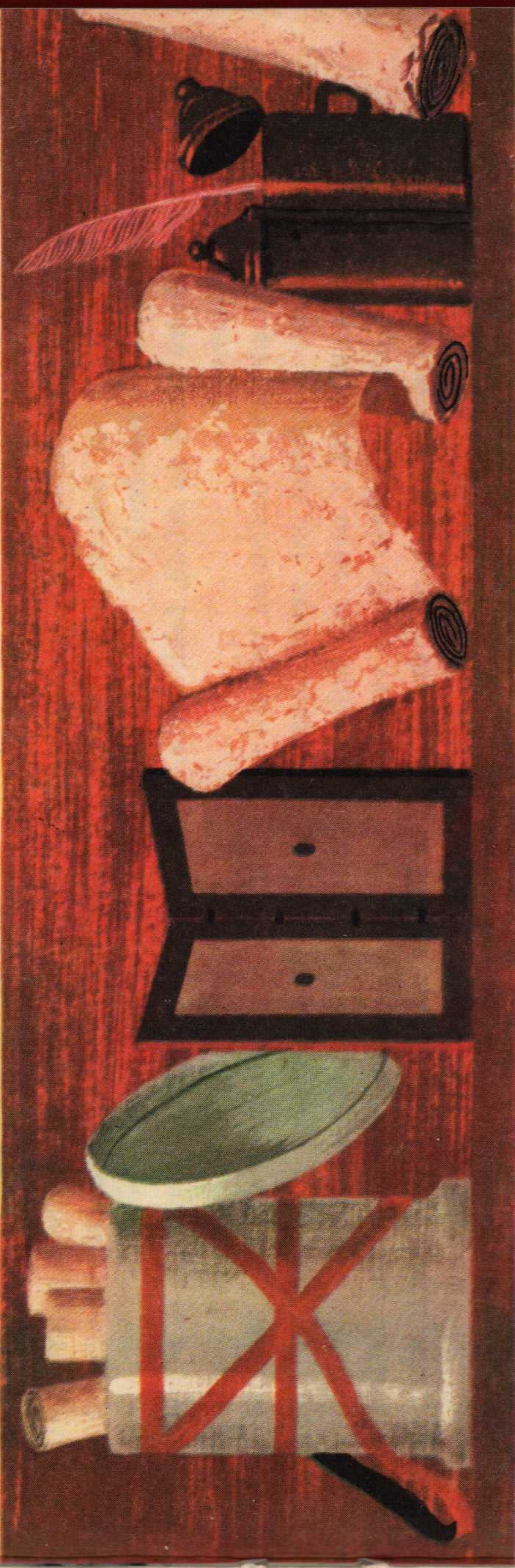
poněvadž mocný je Pán Bůh,

jenž ho odsoudí!«

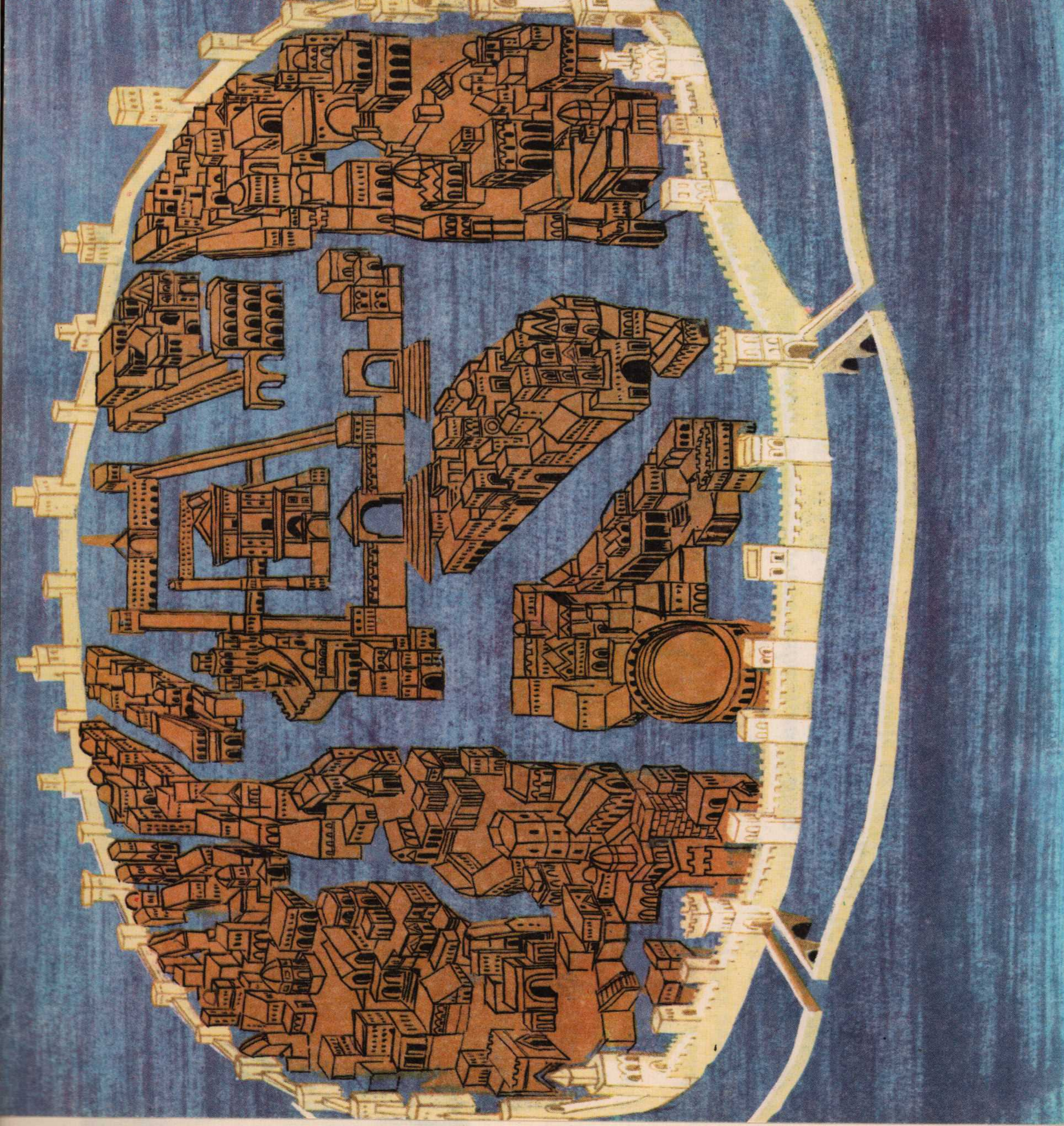
Nové nebe a nová země

Potom jsem spatřil nová nebesa a novou zemi — dřívější nebesa a dřívější země zmizely, ani moře už není. A uviděl jsem svaté město, nový Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha; bylo vystrojeno jako nevěsta okrášlená pro svého ženicha.

A uslyšel jsem od trůnu mohutný hlas: »Hle, Boží přebývání s lidmi. Bůh bude s nimi přebývat; oni budou jeho lid, a on —

Bůh s nimi — bude jejich Bůh. On jim setře každou slzu z očí; nebude už smrti ani zármutku, nářku ani bolesti už nebude, protože starý svět pominul.«

A ten, který seděl na trůně, řekl: »Hle, obnovuji všechno!«

Anděl mě přenesl v duchu na velikou a vysokou horu a ukázal mi svaté město Jeruzalém, sestupující z nebe od Boha a zářící Boží vznešeností. Mělo silné a vysoké hradby s dvanácti branami, u nich dvanáct andělů, a jména nadepsaná na nich jsou jména dvanácti izraelských kmenů.

Ale chrám jsem v něm neviděl, neboť Pán Bůh všemohoucí, a Beránek je jeho chrámem. A to město nepotřebuje na osvětlování slunce ani měsíc, poněvadž velebnost Boží je osvítila, a jeho světlem je Beránek.

I budou v jeho světle chodit národy a králové země přinesou do něho svou slávu. A jeho brány nebudou přes den zavírány; a noci tam také nebude. Slávu a čest národů vnesou do něho. A nic poskvrněného do něho nevejde, ani kdo se dopouští ohavnosti a lži, nýbrž jenom ti, kdo jsou zapsáni v Beránkově knize života.